

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

NARAŠČAJOČA DRAGINJA STALNO ZMANJŠUJE VREDNOST PLAČ IN POKOJNIN

Sindikalisti napovedujejo začetek ostrega boja Confindustria se že pripravlja na protinapad

Članek Lame v reviji «Rinascita» - Agnelli pri Bertoldiju in Colombu

RIM, 5. — Stalno naraščanje življenjskih stroškov je hudo prizadela delavske plače. Draginja pa še naprej pritiska in pričakuje, da se bodo cene na drobn industrijskega blaga v kratkem ponovno povisale zaradi večje davčne obremenitve in zaradi hudih posledic, ki jih ima zamrzitev kreditov na proizvajalno področje. Vse to ustvarja večje proizvajalne cene, kar se odraža na cene v prodaji na drobno.

Zato se sindikati pripravljajo, da bodo v najkrajšem času dali pobude za pogajanja z zasebnimi in državnimi delodajalci za izboljšanje delavskih dohodkov, predvsem v obliki izplačevanja enotne točke draginske doklade vsem zaposlenim v višini, ki jo sedaj dobijo uradniki I. stopnje. Razumljivo je, da se sindikati v bližnji prihodnosti ne bodo omejevali samo na pobude za ublažitev pritiska draginje na plače, temveč bodo dali pobude za pogovore z vlado za povečanje proizvajalnih naložb na Jugu, za proti brezposelnosti in za nujne socialne reforme.

Sindikalna jesen bo tudi letos zelo vroča. O sindikalnih pobudah in o gospodarskem položaju govori glavni tajnik CGIL Lama v članku, ki ga je napisal za revijo KPI «Rinascita». Lama pravi, da je sedanjí gospodarski položaj še bolj resen, kot sta ga napovedovala sindikalno gibanje in komunistična par-

darski in finančni položaj. Lama ugotavlja, da dosežani odnosi sindikatov s sedanjo vlado niso prinesli delavcem nobene koristi. Vsa koraka, ko se sindikati obregnejo v javno in zasebno oblast, ki drži v svojih rokah vzvode političnega in gospodarskega življenja v Italiji, pravi Lama, postajajo ovire neopremisljive in vlada neče ničesar slišati o spremembi sedanjega slabega gospodarskega stanja.

Ob koncu svojega članka Lama poudarja neodvisnost sindikatov od političnih strank, obenem pa ugotavlja, da močne politične sile lahko ugodno ali škodljivo vplivajo na sindikalno enotnost in na sindikalno delovanje. V tej zvezi dodaja, da je pravilno, da vsi vedo, da krščanska demokracija nasprotuje sindikalni enotnosti.

O boju, ki čaka sindikate v prihodnjih mesecih, govori tudi zvezi tajnik CISL Camiti in glavni tajnik FIOM-CGIL Trentin v člankih, ki sta ju napisala za prihodnjo številko glasila federacije kovinarjev «I Consiglieri». Prvi odločno zahteva, da mora sindikat pokazati delavcem, da bo začel in nadaljeval z odgovornim bojem za njihove koristi in ostro kritizira dosežani sta-

lišča, ki jih je federacija zavzela do najvažnejših gospodarskih in socialnih vprašanj v državi.

Camiti pravi, da mora biti sindikat izraz potreb in želja delavcev, da mora postati njihova enotna organizacija, ki bo branila njihove koristi. Trentin prav tako govori o krizi vodstva sindikalnega gibanja in pravi, da bo treba v tem mesecu dati pobudo za najširše posvetovanje med delavci in jim dovoliti, da izrazijo tudi najbolj ostro kritiko proti napakam, ki so jih storile sindikalne organizacije ter jim dati možnost, da bodo neposredno sodelovali pri odpravi teh napak.

Ni nobenega dvoma, da so tako vlada kot delodajalci v zadnjih mesecih dobro izkoristili nesoglasja med sindikalnimi organizacijami, ki sestavljajo federacijo, zlasti pa še razbijsko delovanje nekaterih demokristjanskih sindikalistov v CISL. V tej zvezi so tudi delodajalci v zadnjih tednih zagnali vik in krik o nevarnosti, ki grozi industrijski proizvodnji po koncu septembra, čeprav se tudi sindikati in vse ostale napredne politične sile dobro vedejo, da položaj ni rožnat. Delodajalci hočejo že sedaj prestrašiti delavce, da jim preti brezposelnost,

«Evropska turneja» grškega zunanjega ministra Mavrosa

POROČILO O ENOLETNEM DELOVANJU OZN

WALDHEIM: UTRDITI PROCES POMIRITVE

Treba je čimprej obnoviti pogajanja o Blížnjem vzhodu kajti sicer bo izbruhnil nov spopad - Vprašanja Cipra, dekolonizacije in novih gospodarskih odnosov na svetu

NEW YORK, 5. — V svojem poročilu o enoletnem delovanju OZN je generalni tajnik Waldheim izrazil svojo zaskrbljenost zaradi položaja na svetu, istočasno pa tudi zaupanje v rešitev najbolj kočljivih problemov ter v sposobnost mednarodne organizacije, da prispeva svoj delež k popuščanju napetosti. Waldheim je izrazil zaskrbljenost predvsem zaradi položaja na Blížnjem vzhodu in v tej zvezi pozval vse zainteresirane strani k čimprejšnji obnovitvi ženevske konference, kajti v nasprotju s prejšnjimi izbruhovi novega konflikta neizbežno. Generalni tajnik OZN je poudaril tudi nekatera pozitivna dejstva, ki jih je bilo mogoče zabeležiti glede Blížnjega vzhoda, kot na primer integracijo med dvostransko in multilateralno diplomacijo ter vlogo OZN pri uvedbi premirja tako ob Sueskem prekopu kot na golanski trdi. Toda to so bili le preliminarni ukrepi, je poudaril Waldheim, medtem ko osnovni problemi še niso bili rešeni. Prav zaradi tega je treba nadaljevati stike in priprave, da bi lahko čimprej obnovili ženevsko mirovno konferenco, kajti sicer bi se zrušila nova koalicija mirovnih sil, ki je nastala iz kaosa vojne. V tem primeru bi prav gotovo ponovno izbruhnilo nasilje z vsemi nevarnimi posledicami bodisi za prebivalstvo Blížnjega vzhoda, kot tudi za celotno svetovno skupnost. Waldheim je ugotovil, da obstajajo nekateri pozitivni znaki o pripravljenosti k reševanju problemov, vendar pa sedanjí položaj vzbuja zaskrbljenost. Gre za probleme, ki zadevajo ves svet in ki jih ne more reševati ena sama država ali ena sama skupina držav, naj bo še tako močna.

Glede splošnega položaja na svetu je generalni tajnik OZN ugotovil, da pomiritev med vlesilami ni še popolna in da v nekaterih primerih ni mogla preprečiti krajevnih konfliktov, predvsem če so sprte države prejemale masovne dobave orožja. Multilateralna diplomacija OZN se je v tem pogledu pokazala za koristno, potrebno pa je, da ne mudoma poseže, ko se spori pojavljajo.

Glede Cipra je Waldheim ugotovil, da bo mogoče najti politično rešitev samo ko bodo sprte strani pokazale politično voljo in odločnost, da rešujejo medsebojne spore s pogajanjem. Te volje pa doslej ni bilo.

Radikalna sprememba portugalske politike je pomozila perspektive popolne dekolonizacije na afriškem kontinentu, je ugotovil generalni tajnik svetovne organizacije. Manjšinska država Rodezija in Južna Afrika bosta morala spoznati neustavljivost tega procesa ter začeti pogajanja s predstavniiki afriške večine. OZN mora biti pripravljena, da hitro in učinkovito odgovori na zahteve po pomoči, ki ji jih lahko formulirale nove vlade bivših portugalskih kolonij.

Posebno poglavje svojega poročila je Waldheim posvetil gospodarskemu položaju na svetu: hud deficit, ki ga bodo v dohodnem času zabeležile plačilne bilance velikega dela industrializiranih držav zaradi zvišanja cene petroleja predstavljajo skupaj z naraščajočo inflacijo, hud in kratkoročen problem, ki bi utegnil kompromitirati zdravje in funkcioniranje svetovnega gospodarstva. Da bi preprečili hude in nevarne posledice, se je treba v čim večji meri poslužiti obstoječih mednarodnih organizmov. Če pa bo mogoče nadzorovati te hude probleme, bo okrepljena zavest o medsebojni odvisnosti morda odprla nove perspektive za sporazumno ustvarjanje bolj pravičnih odnosov med bogatimi in revnimi državami. Ta pogajanja — je še posebno poudaril Kurt Waldheim — bodo lahko najbolj potekla v okviru sistema OZN.

PARIZ, 5. — V okviru prizadevanj grške diplomacije po navezavi čim tesnejših odnosov z zahodno Evropo je grški zunanji minister Mavros prisel danes v Pariz. To je prva etapa njegove evropske turneje, med katero bo obiskal tudi Bonn in Bruselj. Mavros je imel danes razgovore s svojim francoskim kolegom Jeanom Sauvagnarguesom, medtem ko ga bo jutri sprejel predsednik Giscard d'Estaing. Pred začetkom pogovorov je Mavros poudaril potrebo, da evropski prijatelji pomagajo Grčiji v njenih prizadevanjih za obnovitev demokracije. Dodal je, da Grčija ostaja zvesta Zahodu, kljub izstopu iz vojaške organizacije NATO.

Opazovalci pripisujejo še posebno važnost Mavrosu obisku v Bruslju, kjer se bo grški predstavnik pogovarjal ne samo z belgijskimi voditelji, ampak tudi s predstavniki EGS. Kot je znano, si grška vlada prizadeva da bi čimprej obnovila odnose z Evropsko skupnostjo, ki so bili pretrgani po fašističnem udaru leta 1967. To bi moralo med drugim omogočiti, da bi Grčija prejela od EGS 55 milijonov dolarjev posojila, ki je bilo naklonjeno že leta 1962, pozneje pa je bilo zamrznjeno zaradi notranjega položaja v Grčiji. Ni pa še znano, ali bo Mavros izkoristil prilžnost obiskov v Bruslju tudi za sestanke z generalnim tajnikom NATO Lumsom.

Na sliki: Mavros odgovarja na vprašanja časnikarjev takoj po prihodu na pariško letališče Orly.

DANES

Stalno naraščanje cen živil in ostalega potrošnega blaga iz dneva v dan zmanjšuje vrednost delavskih plač. Zato se sindikati pripravljajo na čimprejšnja pogajanja z delodajalci in v vlado, da se izboljšajo delavski prejemki in da se zvišajo pokojnine. Sindikati bodo najprej začeli vprašanje ponovne točke draginske doklade na najvišji ravni, tako da bo draginska doklada enaka za vse u-službenice. Poleg tega bodo začeli boj proti draginji, z vlado pa posebne pogovore za naložbe na Jugu. O istih vprašanjih bodo govorili tudi z zasebnimi delodajalci, ki v zadnjem času grozijo z napovedmi o množičnih odpustih z dela. O teh vprašanjih je danes govoril tudi predsednik Confindustria Agnelli z ministrom za delo Bertoldijem in z zakladnim ministrom Colombom. Toda njegovo posredovanje je šlo v nasprotno smer, češ da je treba v sedanjem trenutku preprečiti, da bi podjetja imela višje izdatke. Zato se pričakuje v najkrajšem času začetek ostrega sindikalnega boja.

Pripravljeni odbor mednarodne konference o manjšinah, ki se je sestel v sredo pod predsedstvom dr. Zanetija, je pozitivno ocenil izid konference in preučil razne možnosti za uspešno nadaljevanje začete delo. Med drugim je sklenil izdati zbirko vseh dokumentov in informacij, ki so bile podane na konferenci, predsednik dr. Zanetti pa bo na skorajšnji evropski konferenci krajevnih uprav v Strassburgu opozoril na zaključke tržaške konference državne in mednarodne organizacije.

Organi, ki po navodilih prefektore nadzorujejo zaloge in prodajne cene testenin, so v skladu z nekega tržaškega grojsista odkrili 400 stotov skritih testenin. Blago so seveda zaplenili in pričakuje, da bo tržaški pretor odredil njegovo prodajo na trgu po uradno določenih cenah.

PO DALJŠIH POGAJANJH MED MINISTROM DE MITOM IN PROIZVAJALCI

Veliki industrijci ne sprejemajo cen ki jih je včeraj določil minister

Nove cene testenin naj bi znašale od 400 do 460 lir kg za vrste ljudske porabe

RIM, 5. — Vprašanje določitve enotne cene testenin ljudske porabe je še vedno odprto, kljub temu, da sta radio in televizija sporočila, da je bil dejansko sprejet predlog ministra za industrijo o novi ceni. Medtem pa po vsej Italiji odkrivajo velike zaloge testenin, ki so jih industrije ali veletrgovci skrili, za boljše cene. Zato je vedno težje dobiti spagete v trgovinah.

Po včerajšnjih pogajanjih, ki se niso zaključile niti pozno ponoči, je danes ministrstvo za industrijo sporočilo, da so se dogovorili z enim delom testinarjev za nove cene. Obenem pa so sporočili, da združene velikih industrij testenin ni odobril sporazuma, da pa ni odklonilo novih cen. Po dogovoru, naj bi cene ljudskih vrst testenin znašale: petkili zavoji 400 lir kg, kilski zavoj 430 lir, polkiliški pa 230 lir, ali 460 lir kg.

Nocoj pa je združene velikih industrijcev testenin objavilo sporočilo, v katerem obvešča javnost, da so obvestili ministra za industrijo,

**Stavka delavcev
živilske industrije**

RIM, 5. — Danes so po vsej Italiji ves dan stavkali delavci živilske industrije. Stavka je zajela 140.000 delavcev in uradnikov.

Wilson napovedal predčasne volitve

Na kongresu sindikalne organizacije «Trade Unions» je Wilson napovedal skorajšnje predčasne volitve. Dejal je, da Anglija lahko premosti gospodarsko krizo, a le ob podpori ljudstva. Zato je podprl predlog o združenem sporazumu med sindikati in vlado. Zavzel se je tudi za dogovor z industrijci. (Poročilo berite na 6. strani)

njo zahtevajo, da delodajalci pridejo resno na pogajanja za obnovitev delovne pogodbe, ki se bodo začela 12. septembra. Delavci hočejo zmanjšati število delavskih kategorij, višjo plačo in združenje v eno samo delovno pogodbo delavcev raznih vej živilske industrije.

V Franciji sestanek zakladnih ministrov petih zahodnih gospodarskih velesil

PARIZ, 5. — Tukaj so uradno sporočili, da bo ob koncu tega tedna v Franciji sestanek med ameriškim zakladnim ministrom in zakladnimi ministri Zahodne Nemčije, Velike Britanije, Japonske in Francije. Sestanek se bodo udeležili tudi guvernerji narodnih bank. Vest o pogovorih med zakladnimi ministri petih največjih zahodnih industrijskih držav so potrdili tudi v Bonnu. Za to srečanje so se domeni že pred nekaj tedni, ko je bil ameriški zakladni minister Simon na Blížnjem vzhodu in v Evropi.

Simon je dal intervju «New York Timesu», v katerem pravi, da bodo na sestanku, ki bo nekeje blizu Pariza, proučili gospodarski položaj v svetu in težave, ki jih povzročata inflacija, vprašanja bank, ki se ukvarjajo z evropskimi valutami in vprašanja kroženja dolarjev, ki jih dobivajo arabske dežele, proizvajalke nafte in ki ležijo v zahodnih bankah.

Obenem bodo na sestanku govorili o položaju v posameznih državah, posebno v Evropi, kjer sta Italija in Velika Britanija v največji stiski.

O tem sestanku se je ukvarjala tudi francoska vlada na svoji zadnji seji. Predsednik Giscard pa se je danes pogovarjal s finančnim ministrom, ki je po sestanku izjavil, da je za to srečanje dala pobudo Francija.

Francoski notranji minister v Varšavi

VARSAVA, 5. — Francoski notranji minister Michel Poniatowski je prisel danes na petdnevni uradni obisk v Varšavo, kjer bo imel pogovore s poljskim voditeljem Edvardom Gierekom in predstavnikmi poljske vlade. Na dnevnem redu pogovorov bodo dvostranski odnosi s posebnim poudarkom na krepitvi gospodarskega sodelovanja med obema državama ter najbolj pereči mednarodni problemi.

Francija za krepitev gospodarske skupnosti

PARIZ, 5. — Predsednik francoske vlade Jacques Chirac je v govoru ob odprtju evropske razstave v Strassburgu izjavil, da bo francoska vlada na sestanku držav-

nih glavarjev in predsednikov vlad gospodarske skupnosti, ki bo letos v Franciji, dala predloge za ohranitev in razvoj politike EGS. O tem je že razpravljala francoska vlada, ki se je nedavno sestala pod predsedstvom predsednika Giscarda. Še posebno si Francija prizadeva, da se okrepi učinkovitost delovanja denarnih skladov skupnosti, medsebojna pomoč in da se oživi sklad o deželnem razvoju, ki bi moral služiti za razvoj nerazvitih področij posameznih članic skupnosti.

RIM, 5. — V intervjuju nekemu tedniku je pravosodni minister Zagari potrdil, da bo jeseni organizirana v Rimu mednarodna konferenca proti terorizmu. Zagari je dejal, da je bila ta pobuda potrebna, ker so zadnje preiskave opozorile na mednarodni značaj in na mednarodne povezave terorizma. Minister je tudi izrazil optimizem glede rezultatov te konference.

MSI VEDNO BOLJ VPLETENA V PREISKAVO O ATENTATU NA VLAK «ITALICUS»

Almirantejevi «telesni straži» aretirani zaradi groženj Sgroju

Rossi in Ardillo naj bi imela nalogo, da preprečita «superpriči», da bi spremenili svojo verzijo o «rdeči sledi» - Osemurno zasliševanje misovskega časnikarja Giannettinija

BOLOGNA, 5. — Bolonjski sodnik dr. Ottavio Lo Cigno neutrudno nadaljuje preiskavo o atentatu na vlak «Italicus», v središču katere je še vedno tako imenovana «Almirantejeva superpriča» Francesca Sgrò. V Rimu so danes aretirali dva misovska aktivista, ki sta imela nalogo «nadzorovati» Sgroja, v Bologni pa je Lo Cigno ponovno zaslišal «superpričo» in misovskega odvnetika Basileja.

Misovska aktivista, ki so ju aretirali v Rimu, sta 39-letni Angelino Rossi in 43-letni Riccardo Ardillo. Oba sta zelo znana v rimskih neofašističnih krogih: prvi vodi neko televizijsko, v kateri se pripadniki misovske mladinske organizacije «Fronte della gioventù» vadijo v boksu, drugi pa je inštruktor v isti televizijski. Še do pred kratkim sta bila oba nekakšni «telesni straži» misovskega poslanca Caradonna, voditelja rimskih neofašističnih pretepečev in protagonista vrste provokacij, predvsem na univerzi. V zadnjem času pa sta pogostoma spremljala samega misovskega tajnika Almiranteja na zborovanjih, ki jih je imel v raznih krajih Italije.

Sam Rossi je malo pred aretacijo povedal časnikarjem svojo verzijo o vlogi, ki jo je odigral v «rdeči Sgrò»: povedal je, da mu je šef političnega tajništva Almiranteja dr. Massobrio naročil, naj enadzo-

ruje Francesca Sgroja, kar je Rossi tudi storil s pomočjo treh «fantov», rednih obiskovalcev televizijske. To nadzorovanje ni trajalo dolgo, saj je sam Sgrò baje obvestil policijo, da bi se rešil svojih «nadzornikov».

Bolonjski sodnik pa ima očitno svoje poglede na obliko «nadzorstva», ki naj bi ga izvajali misovski aktivisti. Rossija in Ardillo je namreč obtožil istih kaznivih dejanj, zaradi katerih sta v zaporu tudi misovska odvnetika Basile in Sebastianelli. Rossi in Ardillo naj bi torej zadrževali Sgroja — kot piše danes neki milanski dnevnik — da mu bosta ubila hčerki, če si bo drznil demantirati svojo prvotno verzijo o «rdeči sledi» v atentatu na vlak «Italicus». Da bi bile grožnje čim bolj prepričljive, sta Sgroja v plemolila pod nos samokres, zaradi česar sta bila obožena tudi nedovoljene posesti orožja.

Aretiranca so iz Rima nemudoma odpeljali v Bologno, od tod pa v zapor v Forlì. Preiskovalci pripisujejo velik pomen aretaciji dvojice, enako velik pomen pa ji pripisuje očitno tudi neofašistična stranka, ki je naročila dvema «velikima kalibrom», poslanca Marzioja in Valentisija, naj prevzamejo obrambo aretirancev. V krogu preiskovalcev se tudi govori, da bi kmalu utegnile slediti nove

aretacije. V tej zvezi iz Rima poročajo, da so v teku številne hišne preiskave, ki bi utegnile imeti za namenske razplete.

Kot smo že dejali, je bolonjski državni pravdnik dr. Lo Cigno zaslišal danes odv. Basileja in samega Sgroja. O prvem zaslišanju ni nobenih vesti, o drugem pa le to, kar je povedal časnikarjem predstavnik zasebne stranke odv. Tarsitano, ki ščiti interese profesorja Davida Ajaja, katerega je Sgrò prvotno obtožil, da je koval teroristične naklepe. Odv. Tarsitano je demantiral govorice iz misovskih krogov, po katerih naj bi bil Sgrò neuravnotežen. Dejal je, da se «superpriča» dobro počuti, da mu marsikaj in da govori. Za misovske voditelje bi to utegnlo odpreti nič kaj prijetne perspektive.

V Milanu se medtem nadaljuje tudi preiskava o fašističnih atentatih iz leta 1969. Preiskovalni sodnik D'Ambrosio je danes že četrty zaslišal bivšega urednika misovskega glasila in bivšega informatorja SID Guida Giannettinija, ki je skupaj s Fredo in Venturo obtožen prevratniškega delovanja.

V nedeljo osrednja proslava na Tatrach jutri svečanosti v Pregarjah in Materiji

Odkritje spomenikov narodnim herojema Rudiju Mahničju Brkinu in Francu Segulinu-Boru

Danes se začnejo v Brkinih proslave 30. obletnice volitev v narodnoosvobodilne odbore za južnoprimorsko okraj, ki se bodo v nedeljo v velikem ljudskem zborovanju na Tatrach. Za celotno brkinsko področje, pa tudi za vse tiste, ki so se med vojno na tem področju borili, bo to do-godek, katerega pomen se vključuje v boj vsega primorskega ljudstva za osvoboditev izpod nacifašistične okupacije in za združitve z matično deželo.

Otvoritev svečanosti bo danes, ob 15. uri v Padežu, kjer bodo na čast prvega zasedanja skupščine okrožnega NOO za južno Primor-sko odkrili spominsko obeležje. Na svečanosti bo govoril Franc Kimovec-Ziga.

Jutri, v soboto ob 16. uri (po jug. času), bodo v Pregarjah pred šolo domače osemetke, ki je bila po njem imenovana, odkrili spome-nik narodnemu heroju Rudiju Ma-hničju - Brkinu, po rodu iz Trsta. Vzdevek Brkine je dobil zato, ker je še pred prevzemom vodilnih funk-cij v operativnih enotah (ob junaških smrti pod Matajuzem je bil komi-sar XXX. divizije) opravljal odgo-vorne aktivistične dolžnosti v Brki-nih, kamor je prišel že spomladi leta 1942. Na tej slovesnosti bo govoril Mahničev takratni sodelavec in soborec dr. Aleš Bebler-Primož.

Istega dne in ob isti uri bo po-dobna slovesnost tudi v Materiji, kjer bodo odkrili spomenik KPS-ju okrožnega komiteja J. S. Francu Segulinu-Boru, ki so ga med vojno poznali mnogi tržaški aktivisti narodnoosvobodilnega gi-banja in katerega so nacisti ubili v tržaški Rižarni v januarju 1945. Potem ko so ga ujeti v oktobru 1944 v Roculu in zveržinski mučili. Na tej slovesnosti bo glavni govornik Branko Babič-Vlado.

Na vseh teh slovesnostih bodo po-leg govornikov nastopili tudi pevski zbori, recitatorji in godba na pihala. Osrednja slovesnost bo v nedeljo, ob 10. uri dopoldne (po jug. času) na Tatrach. Se prej, in sicer ob 9. uri, pa bodo predali svojemu na-menu prvi del brkinske slemenske ceste.

Na velikem zborovanju so go-vorili predsednik skupščine SR Slo-venije dr. Marjan Breclj, v kulturnem sporodu pa bodo nastopili Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom dirigenta Kjudra, godba na pihala Jugoslovanske ljudske armade ter zabavni ansambli. Po zborovanju bo tovariško srečanje bivših borcev in aktivistov, mladine ter prebivalcev Brkinov, kar bo enkratna priložnost za obujanje spominov iz težkih tuda slavnih let boja brkinskih ljudi za svobodo.

Na Tatrach še nekaj dni priprav-ljajo vse potrebno za sprejem šte-vilnih gostov, med katerimi gotovo ne bodo manjkali številni Tržičani, saj so bili Brkini in Trst med vojno tesno povezani in mnogi Tržičani so prvi stik s partizani dobili prav v Brkinih. Sedaj mrzlično urejajo prostore za parkiranje vozil ter postavljajo odre ter kioske za pre-hrano množice.

Opozarjamo čitatelje, da bomo v naši žurnistični posvetili precej prostora spominom na oba br-kinska heroja Franca Segulina-Bora in Rudija Mahničja-Brkina.

Z ODLOKOM PREDSEDNIKA DEŽELE

PROF. DI NATALE PONOVO PREDSEDNIK USTANOVE ESA

Obnovljena upravni svet in nadzorni odbor - Geom. Battisti še naprej podpredsednik ustanove za razvoj kmetijstva

V zadnji številki uradnega vest-nika dežele Furlanije-Julijske kra-jine (štev. 45/1974) so med drugim objavili tudi odloki, s katerimi je predsednik deželne odbora Comelli potrdil prof. Diega Di Na-taleja za predsednika Deželne usta-nove za razvoj obrtništva (ESA) in obnovil upravni svet ter nadzorni odbor ustanove.

Obnovljeni upravni svet ESA se-stavljajo: G. Visintin za združenje gorških obrtnikov, L. Del Fabbro

AVDITORIJ PORTOROŽ

POLETJE '74

Marin Držić: BOTER ANDRAŽ, komedija Portorož, Avditorij, 7. septem-bra ob 21.00

KRST POMORŠKAČOV Portorož - Piran, 7. septembra ob 9.00 oz. 10.30

PREDPRODAJA VSTOPNIC dan pred prireditvijo pri bla-gajni Avditorija v Portorožu in v turističnih poslovalnicah v kraju prireditve.

Telefonske rezervacije vstopnic in vse informacije glede pri-reditev:

Zavod za turizem, Portorož, Biro za prireditve, Portorož. Avditorij, tel. (066) - 73569

VABIMO

vse preživele borce Istrskega odreda, da se udeležijo proslav, ki bodo ob 6. do 8. septembra, ob 30-letnici volitev v NOO južnopri-morskega okrožja v Brkinih.

Sporod proslav je naslednji:

V PADEŽU — 6. 9. ob 15. uri, odkritje spome-nika prvega zasedanja skupščine okrožnega NOO za južno Primor-sko. Na slavnosti bo govoril Franc Kimovec - Ziga.

V PREGARJAH — 7. 9. ob 16. uri, odkritje spome-nika narodnemu heroju Rudiju Ma-hničju Brkinu. Na slovesnosti bo govoril dr. Aleš Bebler - Primož.

V MATERIJU — 7. 9. ob 16. uri, odkritje spome-nika sekretarju okrožnega komi-teja KPS za južno Primorsko Francu Segulinu - Boru. Na slavnosti bo govoril Branko Babič - Vlado.

NA TATRACH — 8. 9. ob 10. uri osrednja proslava v počastitev 30. obletnice volitev v NOO za območje Južne Primor-ske. Govoril bo predsednik skup-ščine SR Slovenije dr. Marjan Breclj.

Sodelovali bodo pevski zbori, recitatorji in godba na pihala. Borcem Istrskega odreda ne bomo pošiljali posebnih vabil.

Odbor Istrskega odreda

STANOVANJSKE MIŠI IZBRALE BOGATO ŽRTEV

BOGAT PLEN SPRETNIH TATOV V VILI BRODARJEV TRIPCOVICH

Vrednost ukradenega srebrnega jedilnega pribora, dragocenih slik in ur cenijo na 20 milijonov lir

Skoro 20 milijonov lir so vredni predmeti, ki so jih neznanec ukradil prejšnjo noč v vili Tripicovich na Furlanski cesti 42. Drzni tatovi so o-citno dobro poznali ureditev velike-ga poslopja znanih tržaških brodar-jev, ki se nahaja sredi krasnega par-ka pod Furlansko cesto na Greti. Preskočili so zid, ki omejuje vrt in se prikladi do vile. Tu so našli kramp in jekleno žico s katerima so z okna jedilnice v pritličju iztrgali železno mrežo. Razbili so šipo in si tako odprli okno, nato pa so se vi-hotaplji v notranjost.

Najprej so izpraznili vse, kar so do-bili v omarah jedilnice in sicer skoro 250 kosov srebrnega jedilnega pribora, na katerih je vtisnjen dru-ginski grb. Odnegli so še 14 srebrnih krožnikov in drugi jedilni pribor ter dragocen servis za kavo. Iz jedil-nice so se podali v vhodno dvorano, kjer so pobrali dve bronasti vazi, nato pa v veliko jedilnico, kjer so o-napili in seveda odnesli staro drago-ceno uro. Podobno uro so odnesli tudi iz velikega salona, kjer jim je prišlo pod roke še več kosov srebrne-ga pribora in silka flamskega av-torja, katere vrednost znaša skoro 2 milijona lir. Dve sliki - Favetto-ve »Zemsko na kopanju« in »Fran-čiška plemiča« iz 18. stoletja -

ki sta vredni vsaka 5 milijonov lir, so sneli z zida tako imenovanega sa-lona »Nicoletta«. Nato so si odprli železna vrata salona in se vrnili na cesto po vrtu in čez zid. Tu jih je po vsej verjetnosti čakal avto, če že ne tovarjak, saj so odnesli ogromno plena.

Tatvine so se v vili zavedli komaj zjutraj in policijske agente kvestu-re pod vodstvom komisarja dr. Pe-trosina. Preiskava doslej ni obrodila veliko sadov: v hiši so vsi spali in nihče se ni prebudil, ko so tatovi me-li v 3. uro ponoči opravljati svo-je delo. Da so tatvino opravili ob o-menjeni uri, bi kazalo iz pričevanja neke osebe, ki je takrat hodila po Furlanski cesti in opazila blizu vho-da v vilo sunjivega mladeniča, ki je po vsej verjetnosti stražil in va-rval ostale člane tolpe, ki so bili »en delus«.

Tatvino je prijavila včeraj zjutraj kmalu po 8. uri 77-letna baronica Maria Angela Tripicovich, prof. De Banfield, ki je popoldne izročila na-čelniku letedečega oddelka točen se-znam ukradenih predmetov. Vsekarer je bila zavarovana proti tatvini in je izguba tolikšne vrednosti ni pre-več prizadela z gmotnega vidika, ker ji bo zavarovalnica povrnila škodo.

Prejšnjo noč so neznanec okradli tudi: 40-letnega Uga Caona iz Cor-demensa pri Vidmu, ki je pustil v svojem avtu vrste bmw v Istrski ulici torbo, v kateri je bilo 410 ti-roč lir. Ko se je zjutraj vrnil k av-tu, torbe ni bilo več. Zaradi tatvine zatega prstana vrednega 100 tisoč lir iz avtomobila svoje prijateljice za so prijavi na prostosti 27-letnega Fe-derica Guarnaroli iz Ul. S. Marco 45, ki se bo moral zagovarjati tatvi-ne v obtežljivih okolištinah.

Mlad goljuf opeharil Jugoslovanko

Zaradi goljufije so včeraj prija-vili sodnim oblastem 23-letnega Sil-vana Demichelija iz Ul. Scalatina 15, ki je pred meseci ogoljufal za 200 tisoč lir neko jugoslovansko državljanico. Domenil se je, da ji bo pretihotaplil čez mejo 20 žens-kih plačalica 100 tisoč lir. Čakala ga je več mesecev, ker pa ga ni bilo na spregled je prišla v Trst in ga poiskala. Demicheli se je izgovarjal, da je blago kupil, da pa so mu ga ukradli.

Hudi posledici padcev priletnih žensk

Dve priletni ženski sta se včeraj ranili pri podobnih nesrečah. 92-letna Maria Paladino vd. Conte, bi-vajoča pri uršulinkah v Ul. Cerre-to 2, je padla s postelje in si zlo-mila desno nogo v stegnu. S po-stelje je padla tudi 77-letna An-tonia Messinese iz Ul. Montecchi 9, ki si je prav tako zlomila stegne-nico. Obe ženski sta na zdravlje-nju v ortopedskem oddelku s pri-držano prognozo.

Vdrli je v stanovanje nekdanje prijateljice

Prejšnjo noč so agenti letedečega oddelka aretirali 35-letnega Bruna Serru iz Ul. Conti 18, ki je vdril v stanovanje svoje nekdanje pri-jateljice. Ta ga je pred meseci za-pustila, Serra pa jo je stalno nad-legal. Na srečo je ženski uspelo, da je pravočasno poklicala polici-jo, tako da so agenti prihiteli in so v spalnici ujeli Serru, ki je bil že brez oblek in je skušal žensko posiliti. Zaprl so ga pod obtožbo poskusa posilstva in vloma v sta-novanje.

GORIŠKI DNEVNIK

SIMPOZIJ O LJUDSKIH IZROČILIH NA GORIŠKEM GRADU

Tekmovanja med skupinami različnih držav ne bodo ohranjala pristne ljudske folklore

Včeraj sta govorila slovenska strokovnjaka inž. Ravnikar in dr. Maka-rovč - Drevi pričetek nastopa folklornih skupin v dolinici Korna

Mednarodna tekmovanja folklor-nih skupin, ki prihajajo iz različnih držav in celo z različnih celin, ni-majo smisla, ker folklornih sku-pin in ljudskih plesov s povsem različno motiviko ni mogoče ocenje-vati in točkovati po enakem krite-riju. To je v glavnih obrisih vse-bina poročila slovenskega izveden-ca za folkloro inž. Bruna Ravni-ka-rija iz Ljubljane, starega znanca goriških folklornih srečanj in tudi člana znanstvenega odbora letošnje-ga goriškega simpozija o folklornih tradicijah.

Inž. Ravnikar je govoril včeraj zjutraj takoj po odprtju simpozija v dvorani deželnih stanov na Gra-du. Njegova teza o folklornih na-stopih je znana. Folkloro je treba čimbolj prikazovati, vendar v nje-m najpristnejšem ljudskem izro-čilu. V folkloro ne spada moderna stilizacija oblačil in plesov. Zato je tudi zavzel na simpoziju ostro stališče o tekmovanjih, kjer je go-ovor prav o vlogi teh tekmovanj.

Po njegovem mnenju imajo mož-nosti obstoja tekmovanja na lokalni ravni, kjer je treba izbirati sku-pine, ki bodo sodelovale na več-jih, zunanjih prireditvah. To pa je lahko, ker se izbira med ple-sniki, ki imajo na sporedu iste ple-ske, ki so običajne v enake noše. Drugeče pa je na večjih mednaro-dnih tekmovanjih. Po kakšni logiki bo ocenjeval izbiral med bogato meščansko nošo nemškega mesta ali revno kmečko nošo špiarske va-si? Prav tako ni mogoče dajati prednost glasbeni spremeljavi, petju, plesu, kajti vsako izvajanje ljudske tradicije ima svojo specifičnost, svo-jo originalnost, ki je nastala v spe-cifičnem kraju in času. Kako dati torej prednost enemu napram dru-gemu?

Boljša bi bila navadna srečanja raznih folklornih skupin, na ka-terih ne bi dajali nagrad ki so ne-logične. Poleg tega je treba tudi upoštevati, je dejal inž. Ravnikar, da pošiljajo nekatere države na ino-zemske natečaje odlično izvedbene folklorne skupine, ki pa imajo v svojem programu malo izvirnega, a zaradi pridnosti dosegajo dolo-čene uspehe.

Podobno stališče je zavzela druga poročevalka iz Slovenije, dr. Marija Makarovič, znanstvena sodelavka Slovenskega etnografskega inštitu-ta v Ljubljani. Na tekmovanjih so o-cenjevali različna. Morda so na goriških tekmovanjih skušali najti najboljše pot. Tu organizatorji ka-ki je začel svojo učitvalno pot proti vzhodu. S hitrostjo 80 km uro je zajel nekaj kilometrov širok pas ter najprej povzročil ni-čenje na pridelkih in občini Di-gnana, potem pa se je, vseskozi vzporedno z državno cesto Porde-no - Videm - Čedad, pomikal po-ti vzhodu. V občini Dignano je uni-čil 80 odstotkov pridelek raz bi-žni šipe na oknih. Toča v debelini kokošjega jajca je na nekaterih dvoriščih dosegla višino 30 cm. Nič čudnega torej, če je bilo zaradi vsega tega v sredo zvečer never-težno hladno v vseh krajih naše de-že, zlasti se je v videmski in go-riški pokrajini. V okolici San Da-niela se je orkan nekoliko umiril, potem pa se je spet razvijal v bližini Faagane, kjer je uničil kme-tijske površine in povzročil ogo-rmo škodo obrtniškim in industrij-skim obratom v tem območju Vid-

ma. Orkan je uničil pridelek na obeh straneh državne ceste Videm - Pontebba, in sicer v kraju Cormor, kjer bodo prihodnje dni odprli fur-lanski sejem »Moderna hiša«. Pri-zanesel je Tricesimu in Tarcentu ter vsem krajem v alpskem pred-gorju, pač pa je znova hudo udaril v čedadskem območju. Posebno občutno škodo je povzročil v Moimaccu in Čedadu, manjšo pa v Špetru in Sent Lenartu, kjer se je uničevala pot orkana zaključila.

V tem pasu je nastala ogromna materialna škoda, ki jo cenijo na več milijard, saj je bilo uničene-ga od 50 do 80 odstotkov pridelek. Veter, ki je ruval drevesa, je od-kril številne strehe stanovanjskih in gospodarskih poslopj. Uničil je industrijske hale in razmetal ma-terial, ki je bil zložen ob njih. Krajevne uprave so takoj opozorile pristojne oblasti, zlasti deželo, na katastrofalne posledice nevihte in zahtevale nujne ukrepe v korist kmetijstva, obrtništva in drugih proizvodnih dejavnosti.

Svetovalci KPI v deželnem svetu Moschini, Bettoli in Magrini so včeraj naslovili na predsednika druge stalne posvetovalne komisije deželne skupščine ing. Ermana br-

jo je mogoče prikazati le tako, da posameznik ali skupina zapleše, zapoje, zaigra in obleče določeno nošo.

V včerajšnjo debato je posegel tudi Francoz prof. Paul Guichard. Izrekel je soglasje z Ravnikarje-vimi tezami in dejal, da ne bomo z natečaji in konfrontacijami ohrani-li ničesar. V zvezi s francoskimi folklornimi skupinami se o teh vprašanjih sedaj živo razpravlja, raz-novrstna oblika goriškega tekmova-nja je vredna posenjanja.

V glavnem je s temi tezami so-glašal tudi Avstrijec prof. Franz Grall.

Včeraj je simpozij na goriškem Gradu predsedoval prof. Gaetano Perusini. Udeležencev je bilo sicer malo, v glavnem le prireditelji in udeleženci iz raznih držav. Priča-kovali smo večji odziv, ker so po-ročila zares na dostojni višini Zla-sti bi bilo prav, da bi se simpozija udeležili voditelji folklornih skupin iz naše dežele, pa tudi šolniki.

Simpozij se bo nadaljeval in za-ključil danes zjutraj, drevi pa bo v dvorani v dolini Korna začetek mednarodnega tekmovanja. Nas-to-pil bodo, po uvodnih besedah in po izvenkonkurenčnem nastopu do-maćih furlanskih skupin, madžar-ska skupina »Zalaszentgoti« s sti-lizirano folkloro, sardinska skupina »Città di Oristano« s pristno folklo-ro, jugoslovanska skupina »Prelo-ka« iz Vinice s pristno folkloro.

Včeraj smo preživel miren in to-pel dan, skorajda poletni, toda v noči od torka na sredo so v Fur-laniji in enem delu Benije pre-živeli pravi pekli. Razvijali so se elementi narave, skriti v atmo-sferi, ter sejali uničenje od Til-menta do Nadlje. Nekje na desnem bregu Tilmenta se je »rodila« orkan, ki je začel svojo uničevalno pot proti vzhodu. S hitrostjo 80 km uro je zajel nekaj kilometrov širok pas ter najprej povzročil ni-čenje na pridelkih in občini Di-gnana, potem pa se je, vseskozi vzporedno z državno cesto Porde-no - Videm - Čedad, pomikal po-ti vzhodu. V občini Dignano je uni-čil 80 odstotkov pridelek raz bi-žni šipe na oknih. Toča v debelini kokošjega jajca je na nekaterih dvoriščih dosegla višino 30 cm. Nič čudnega torej, če je bilo zaradi vsega tega v sredo zvečer never-težno hladno v vseh krajih naše de-že, zlasti se je v videmski in go-riški pokrajini. V okolici San Da-niela se je orkan nekoliko umiril, potem pa se je spet razvijal v bližini Faagane, kjer je uničil kme-tijske površine in povzročil ogo-rmo škodo obrtniškim in industrij-skim obratom v tem območju Vid-

ma. Orkan je uničil pridelek na obeh straneh državne ceste Videm - Pontebba, in sicer v kraju Cormor, kjer bodo prihodnje dni odprli fur-lanski sejem »Moderna hiša«. Pri-zanesel je Tricesimu in Tarcentu ter vsem krajem v alpskem pred-gorju, pač pa je znova hudo udaril v čedadskem območju. Posebno občutno škodo je povzročil v Moimaccu in Čedadu, manjšo pa v Špetru in Sent Lenartu, kjer se je uničevala pot orkana zaključila.

V tem pasu je nastala ogromna materialna škoda, ki jo cenijo na več milijard, saj je bilo uničene-ga od 50 do 80 odstotkov pridelek. Veter, ki je ruval drevesa, je od-kril številne strehe stanovanjskih in gospodarskih poslopj. Uničil je industrijske hale in razmetal ma-terial, ki je bil zložen ob njih. Krajevne uprave so takoj opozorile pristojne oblasti, zlasti deželo, na katastrofalne posledice nevihte in zahtevale nujne ukrepe v korist kmetijstva, obrtništva in drugih proizvodnih dejavnosti.

Svetovalci KPI v deželnem svetu Moschini, Bettoli in Magrini so včeraj naslovili na predsednika druge stalne posvetovalne komisije deželne skupščine ing. Ermana br-

PO LETOŠNJIH PODRAŽITVAH

Skoro podvojeni izdatki za porabo elektrike pri gospodinjskih strojih

Delno znižanje cene elektrike za razsvetljavo - Marsikateri gospo-dinjski stroj bo sedaj zahteval precej denarja za svojo uporabo

Na tiskovni konferenci, ki je bila prejšnji teden na sedežu občinskega podjetja, so zastopniki podjetja obra-zložili čimnikarjem kakšne bodo nove tarife za porabo električnega toka. Ugovinjeno je bilo, da bodo te za mesec na fakturah cene elektrike za večino prebivalcev za okrog 50 odstot-kov višje, kot na prejšnjih fakturah v istem razdobju. Potrošniki morajo to upoštevati in ne uporabljati elek-tričnih gospodinjskih strojev brez omejitvev, kot se je dogajalo doslej.

Iz podatkov, ki jih bomo v današnjem članku prikazali, pa se zdi, da bo podražitev višja od 50 odstotkov. Za enako porabo elektrike z gospodinjski-mi stroji bomo morali odšteti še en-krat več kot doslej.

Cena tako imenovane industrijske elektrike je namreč bila pred po-dražitvijo naslednja: 13.10 lir za ki-lovatt, dodati je bilo treba 0.50 lir davka in šestostotni davek IVA v vrednosti 1,63 lir, kar je skupno dalo 15.23 lir za kilovatt. Po novem pa bo cena kilovata 21.30 lir z dodatkom 0.50 lir davka, 4.80 lir termičnega pri-pekva in šestostotni davek IVA v vrednosti 3.19 lir. Vse to pomeni, da bo kilovatt industrijske elektrike energije v gospodinjstvu stal odsej 29.79 lir, to je skoro stokratno po-večanje cene. Pač pa se bo znižala cena navadne elektrike, ki jo upo-rabljamo za razsvetljavo.

Iz priložene razpredelnice je raz-vidna količina porabljene električne energije za posamezne gospodinjske stroje, upoštevajoč srednjo dnevno po-rabo. Na isti razpredelnici je tudi

	dnevna poraba	mesecna poraba	prejšnja mesecna cena	nova mesecna cena
Vrsta stroja	moč v vatih v urah	v vatih		
Pralni stroj	2.400	1	72	1.097
Pomivalni stroj	2.400	1	72	1.097
Boiler	1.100	8	270	4.112
Električni štedilnik brez pečice	2.000	3	180	2.741
Električni štedilnik s pečico	3.000	1	90	1.371
Likalniki	1.000	2	60	914
Hladilniki	2.000	6	36	548
Televizor	300	4	36	548
Električna pečica	2.000	5	300	4.569

mesecni strošek po starih tarifah in mesečni strošek po najnovejših tari-fah. Bralci bodo tako lahko ugotovi-li, kje lahko kaj prihranijo. Iz razpre-delnice je jasno razvidno, da se naj-več elektrike troši z uporabo boilerja in električne pečice. Te se sploh ne izplača rabiti. Glede boilerja pa se izplača zamenjati električne z onim na metan, seveda v krajih, kjer ima-jeta metan. Nov metanski boiler stane

italijanska skupina iz Tagliacozza s pristno folkloro, francoska sku-pina »La saboteuse Sancerroise« s pristno folkloro, italijanska sku-pina iz San Marca del Cavoti (Bene-vento) s pristno folkloro, češka skupina iz Trečina s pristno folklo-ro in sardinska skupina iz Oliene prav tako s pristno folkloro.

Seja odbora trgovinske zbornice

Po poletnih počitnicah se je zno-va sestel odbor trgovinske zborni-ce. Pod predsedstvom geometra Lupierija je razpravljal o obno-vitvi zakona o prosti coni ter o določitvi vloge pristanišča v Tržicu.

Nove cene govejega mesa

Pokrajinski odbor za cene, ki se je sestel pod predsedstvom prefek-ta in ob udeležbi predstavnikov ka-tegorije mesarjev, je določil cene mesa odraslih goved. Meso v zad-njem delu je po 3.400 lir kg, zrez-ki iz tega mesa po 3.550, roast beef po 3.950, pljučna pečenka 4.450, meso v zadnjem delu brez kosti po 2.650, s kostmi po 2.050, rebra po 1.350 lir. Nove cene že ve-ljajo. V kratkem bodo določili ce-na telečjega mesa.

PO VČERAŠNJEM RAZDEJANJU V FURLANIJ IN BENEČIJI

Dežela mora takoj pomagati hudo prizadetim kmetovalcem

Zahteva komunističnih in socialističnih svetovlcev po nujnem skli-canju deželne sveta - Neurje uničilo okrog 80 odstotkov pridelka

Včeraj smo preživel miren in to-pel dan, skorajda poletni, toda v noči od torka na sredo so v Fur-laniji in enem delu Benije pre-živeli pravi pekli. Razvijali so se elementi narave, skriti v atmo-sferi, ter sejali uničenje od Til-menta do Nadlje. Nekje na desnem bregu Tilmenta se je »rodila« orkan, ki je začel svojo uničevalno pot proti vzhodu. S hitrostjo 80 km uro je zajel nekaj kilometrov širok pas ter najprej povzročil ni-čenje na pridelkih in občini Di-gnana, potem pa se je, vseskozi vzporedno z državno cesto Porde-no - Videm - Čedad, pomikal po-ti vzhodu. V občini Dignano je uni-čil 80 odstotkov pridelek raz bi-žni šipe na oknih. Toča v debelini kokošjega jajca je na nekaterih dvoriščih dosegla višino 30 cm. Nič čudnega torej, če je bilo zaradi vsega tega v sredo zvečer never-težno hladno v vseh krajih naše de-že, zlasti se je v videmski in go-riški pokrajini. V okolici San Da-niela se je orkan nekoliko umiril, potem pa se je spet razvijal v bližini Faagane, kjer je uničil kme-tijske površine in povzročil ogo-rmo škodo obrtniškim in industrij-skim obratom v tem območju Vid-

ma. Orkan je uničil pridelek na obeh straneh državne ceste Videm - Pontebba, in sicer v kraju Cormor, kjer bodo prihodnje dni odprli fur-lanski sejem »Moderna hiša«. Pri-zanesel je Tricesimu in Tarcentu ter vsem krajem v alpskem pred-gorju, pač pa je znova hudo udaril v čedadskem območju. Posebno občutno škodo je povzročil v Moimaccu in Čedadu, manjšo pa v Špetru in Sent Lenartu, kjer se je uničevala pot orkana zaključila.

V tem pasu je nastala ogromna materialna škoda, ki jo cenijo na več milijard, saj je bilo uničene-ga od 50 do 80 odstotkov pridelek. Veter, ki je ruval drevesa, je od-kril številne strehe stanovanjskih in gospodarskih poslopj. Uničil je industrijske hale in razmetal ma-terial, ki je bil zložen ob njih. Krajevne uprave so takoj opozorile pristojne oblasti, zlasti deželo, na katastrofalne posledice nevihte in zahtevale nujne ukrepe v korist kmetijstva, obrtništva in drugih proizvodnih dejavnosti.

Svetovalci KPI v deželnem svetu Moschini, Bettoli in Magrini so včeraj naslovili na predsednika druge stalne posvetovalne komisije deželne skupščine ing. Ermana br-

PREVERJANJE NA OBČINSKI UPRAVI V GORICI

Opredeljena stališča do vprašanj centristične občinske koalicije

Odborništvo za zdravstvo bo pripadalo PSDI, za osebe pa pred-stavniku KD iz Ločnika - Za 16. sept. predvidena občinska seja

Preverjanje znotraj nove koalici-je v občini Gorica, ki jo sestavlja-ta KD in PSDI z zunanjo podporo PRI, prehaja v zaključno fazo. Če bodo stvari urejali z dosedanjim tempom, potem lahko pričakujemo, da bodo do polovice meseca seste-tili program za nadaljnje sode-lovanje ter izpopolnili odborstva, ki sta se izpraznila z odstopom Pavlina in Tomassica, tako da bi v pone-deljek, 16. septembra zupnik sklical sejo občinskega sveta.

Na včerajšnji seji so se predstavi-niki KD in PSDI pogovarjali o po-razdelitvi prostih mest v občinskem odboru in vese kaže, da bi ob-dorništvo za zdravstvo prevzel sve-tovalec Zuccali, medtem ko bodo ob-korništvu za osebe zaupali demo-kristianskemu svetovalcu, po mož-nosti predstavniku iz Ločnika, kjer so v zadnjem času bili zelo kritični v nekaterih vprašanjih. Z i-menovanjem predstavnika iz Ločni-ka v občinski odbor bi pomirili du-hove v tej vasi.

Člani demokristjanske delegacije (Roncone, De Simone, Della Vedova, Terenzio in Fornasari) ter so-cialdemokratske (Zuccali, Candussi in Cecherini) so se nadalje pogova-rjali o programu ter so opredeli-li svoja stališča glede avtoporta, in-dustrijske cene, proste cone, šport-ne hale, gradnja novega gledališča in urejanja družbenih storitev. Vse te probleme bodo zajeli v skup-nem programu, ki ga bodo konkretno obdelali na ponovnem srečanju v ponedeljek. Po vsej verjet-nosti bo ponedeljski sestanek zadnji med sedanjim preverjanjem in bi

na njem morali utrditi vsebino no-vega političnega okvirna sredskega koalicijske, ki bo upravljala občino do spomladanskih volitev.

V POROČILU FAO BOMO BRALI...

Siromašni svet se premalo trudi za kmetijski razvoj

Bogati razviti svet da v raziskovalna dela na kmetijskem področju neprimerno več kot dežele v razvoju - Kje je razlog?

RIM, 5. — Industrijsko razvite in tudi sicer bogate dežele sveta potrošijo za raziskave na kmetijskem področju petkrat več kot dežele v razvoju, oziroma bolj siromašne dežele. Čeprav je to na en način logično, ker dežele v razvoju nimajo na razpolago toliko sredstev, kot jih imajo bogate, razvite dežele, je hkrati tudi res, da bi morale prav dežele v razvoju, torej tiste dežele, kjer je kmetijstvo še vedno osnovna panoga gospodarstva, posvetiti kmetijstvu večjo pozornost, saj je to njihova ekonomska osnova, dokler se ne razvijejo v industrijske dežele. Naj bo to kakorkoli, drža, da dežele v razvoju izkoriščajo nato dosežke raziskovalnih del in naporov razvitega sveta, kar je tudi povsem normalno. Te ugotovitve zasledimo v posebnem poročilu, ki ga je pripravila organizacija Združenih narodov FAO pripravi za bližnjo svetovno konferenco o prehrani, ki bo v Rimu v dneh od 5. do 16. novembra letos. Pred tem pa se bodo od 23. septembra do 4. oktobra sestali predstavniki vodstva FAO, da bi odobrili poročilo za bližnjo svetovno konferenco.

Zal ne razpolagamo z najnovejšimi podatki, zato navajamo podatke iz leta 1970. Po neki ameriški študiji so dežele v razvoju porabile za raziskave na kmetijskem področju 236 milijonov dolarjev iz javnih sredstev. Najmanj je v tem področju dala Latinska Amerika: 42 milijard. Istega leta — torej 1970 — pa so razvite dežele sveta porabile v iste namene eno milijardo 236 milijonov dolarjev, same ZDA so porabile v ta namen 478 milijonov dolarjev. Poročilo FAO meni, da naj bi se dežele v razvoju potrudile in povečale, ali bolje enostavno podvojile stroške v raziskovalne namene. V letu 1970 so dežele v razvoju porabile v te namene 25 stotink procenta nacionalnega dohodka. Do leta 1985 pa bi se ta prihodek moral dvigniti vsaj na pol odstotka nacionalnega dohodka. S tem bi se dosegla vsota 900 milijonov dolarjev.

Pa ne le za raziskave na področju kmetijstva, tudi za uvajanje novih tehnologij porabi nerazviti svet premalo sredstev. Najbolj razvite dežele sveta, ki razpolagajo s 30 odst. svetovnih obdelovalnih površin, porabijo 85 odst. svetovne proizvodnje kemijskih sredstev za borbo proti mrčesu in 75 odst. umetnih gnojil, torej na 30 odst. zemlje gre 75 odst. umetnih gnojil in kar 85 odst. insekticidov, na ostalih 70 odst. pa komaj 25 odst. umetnih gnojil in le 15 odst. kemijskih sredstev za borbo proti mrčesu. Pri tem pa vendarle velja dodati, da je v nerazvitem svetu vendarle še na dokaj visoki ceni tudi hlevski gnoj in torej umetno gnojilo le dodatek.

Glavni razlog za skromno uporabo teh agrotehničnih sredstev v deželah v razvoju je v tem, da je vse do srede 60. let bila tehnologija v kmetijstvu domena skoraj izključno industrijskih dežel, ki so hkrati bile tudi skoraj edini producent in izvoznik tega v nerazvite dežele tretjega sveta, kjer so prihajale do izraza tudi negativne posledice monokulturo. Bogate dežele so torej izvažale strojna orodja, hkrati pa uvažale strojna orodja, čaj, sladkor, trske, bombaž itd. po razmeroma nizkih cenah, tako da je med uvoznimi in izvoznimi cenami prišlo do velikanskih razlik, seveda vedno na škodo dežel v razvoju.

Poročilo pa vendarle ugotavlja tudi nekaj pozitivnega in sicer v zvezi s tako imenovano zeleno revolucijo, ki da je prišla do izraza v nekaterih deželah, predvsem v Aziji, kjer so začeli v večji meri pridelovati žito, predvsem pšenico.

V dokumentu je govor tudi o tem, kaj naj bi se na tem področju storilo. Predvsem je govor o uvajanju novih žitnih kultur, o uporabi umetnih gnojil, pa tudi o nekaterih umetnih kulturah, ki dajejo velik pridelek in hkrati zahtevajo manj delovne sile in manj agrotehniko. Govor je nadalje o najužnejši ekspanziji reje krav in prašičerije, torej dveh vrst domačih živali, ki se naglo razmnožujejo in tudi naglo rastejo, saj je perjad godna za uživanje.

Ekološki problemi na Cervinu

ZENEVA, 5. — Gora Cervino je ena najlepših gor v alpskem pogorju. Zato je povsem naravno, da je vedno več ljubiteljev planin, ki se nanjo povzpnejo, pa čeprav je visoka nad 4000 m. Prav gotovo, da niso vsi tako srečni, da pridejo do vrha, mnogi omagajo že prej, pa čeprav je na razpolago veliko pripomočkov. Na vsak način prispe na najvišji vrh te gore nad 1500 oseb na dan. In to zares ni malo. To pa ima tudi določene negativne posledice — ekološkega značaja.

Tako zatrjujejo stari ljubitelji planin in gorski vodiči, ki se ob vsaki vrnitvi v gore zgražajo nad tem, kar se na tem lepem vrhcu dogaja. Izrj in »strahotno, neokusno, smrtonosno, so najbolj navadni, celo še najbolj dostojni.

Planinci, ki gora nimajo radi, pa se na Cervino vendarle vzpenjajo, se obnašajo »po svoje«. Zato na gorskih poteh naletavaš na smeti, konzerve, škatle in na najrazličnejše odpadke, pa tudi na veliko, zelo veliko — človeških odpadkov. Zato na vsakem »ovinku« nudi smrdi.

Te pripombe so morda nekoliko pretirane, toda kaže, da so gorniki hudo občutljivi. Zato so se v Zermattu odločili, da bodo na najbolj kritičnih mestih gorskih stez postavili stranišča in to takšne »toilettes«, da bodo odpadki sproti zgoreli in se spremenili v pepel in zato prav nič ne smrdeli od zgor. Za rešitev vprašanja imajo tudi drugo alternativo: planincem predlagajo vrečke iz plastičnega snovi, ki bi jih po uporabi prinesli v dolino, kjer da je na voljo dovolj stranišč, celo s tekočo vodo.

So pa tudi planinci, ki vidijo v tem močno predravje in za katere je najhujši ekološki problem v planinah plastična embalaža, ne pa morebitni »ekupke«. Ki ga prvi dež razkroji, da ne govorimo o zimskih padavinah, ko metri snega pokrijejo to in ono, vtem ko ostane plastična embalaža za vedno, ker je neuničljiva.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Razdraženost svojega poslovnega delavca boste pomirili s diplomatičnostjo. Prišlo bo do nekega srečanja.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Naglo popravite napako, ki bi vas utegnila drago stati. V krogu svojih prijateljev boste uživali ugled.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Potrudite se, da bi pri svojem delu bili objektivni. Odločno opravite z besedičenjem o novi osebi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Napeti odnosi z zunanjim svetom. Prijeten in zelo zabaven večer ob pri-

sošnosti ljubljene osebe.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Resno se spoprimite z vprašanji, ki jih še niste rešili. Postavite se po robu svojim pesimističnim težnjam.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V uresničevanju svojega programa boste morali premagati težkoče. V čustvenem pogledu uberite drugo pot.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Boriti se boste morali z neštetimi težavami, če boste hoteli imeti v poslih uspeh. Mir v družini.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.)

PLAZILA STA SE VSE DALJE...

39

V odprtem kopu premogovnika v Tisnani v Romuniji deluje gorni prenosnik, ki more prenesti 4.400 kub. m premoga v eni uri na razdaljo 95 m. Stroj je rudniku dobavila neka vzhodnonemška tovarna

VELIKANI SODOBNE TEHNIKE

predstavlja pravi gozd betonskih zgradb in objektov. Obrat bo imel najmanj 40 večjih objektov, ki bodo obsegali skupno 20 hektarov pokritega prostora. V te objekte bo vgrajenih 800 km najrazličnejših kablov, 5.200 ton cefovodov, nad 10.000 ton betonskih konstrukcij, okoli 7.000 kub. m židnih opek, nad 66.000 kub. m betona itd.

»Nisolec« te pomembne naložbe je sarajevsko podjetje »Energoinvest«. Toda kredit za to je dala tudi sovjetska družba »Čvetmedpromeksport«, ki je že pred dvema letoma zagotovila 117 milijonov evrov. Njeni strokovnjaki pa so izdelali tudi načrte za tovarno. Sovjetska zveza bo dala tudi skromno vlogo. Vse to bo sara-jevska družba »Energoinvest« odločevala z glavnico, to se pravi z izvozom glinice v Sovjetsko zvezo v 10 letih po tem, ko bo podjetje začelo obratovati in to po cenah, ki bodo tedaj veljale na svetovnem tržišču. Pravzaprav je to skrajno praktičen medsebojni »posel«, kajti namesto da bi v Sovjetsko zvezo izvažali »rdečo zemljo« kot tudi pravijo aluminijski rudni — boksiti, bodo s področja Vlasenice v Bosni izvažali glinico. Prevoz je torej preprostejši, sovjetska aluminijaska industrija pa bo dobila še polizelele. Jugoslavija bo s tem postala bogatejša za veliko podjetje, ki bo omogočilo zaposlitev in s tem ekonomski razvoj širšemu področju okoli nahajališča aluminijске rude in novih obratov. Gre za devet nerazvitih komun v vzhodni Bosni, kjer »čolaj« niso imeli večjih možnosti razvoja. Gre za siromašne občine Vlasenica, Srebrenica, Bratunac, Zvornik, Kalesija, Udjevik itd., v katerih živi okoli 350 tisoč prebivalcev. Samo ob sebi se razume, da tolikšno področje ne bo živelo le od tega obrata, toda doslej so ti ljudje pravzaprav razpolagali z velikanskimi bogastvi v obliki rude, niso pa od tega imeli kdove kolikšne koristi, ker je bilo pri kopanju rude zaposlenih razmeroma malo ljudi, vrhu tega je šla v tujino sama ruda torej manjša vrednost in je področje imelo od tega le manjšo posredno korist.

Dokler ne bo obrat »pod streho«, bodo še vedno izvažali iz vlasenjskega rudnika po 600 tisoč ton »rdeče zemlje«. Ko pa bo začel obrat »Birač« delovati, bodo morali nakopati na leto polgredi milijon ton »rdeče zemlje«, ki jo bo predeloval v glinico novi obrat, v katerem bo zaposlenih 1.200 delovnih moči, vtem ko bo ob od-

(Nadaljevanje na 6. strani)

ANGLEŠKI ZNANSTVENIKI OPOZARJAJO ŽE NEVARNA IGRA Z DROBNOŽIVKAMI

Ustvarjanje novih bakterij bi lahko bilo človeku usodno, ker organizem nanje ni navajen, niti pripravljen

LONDON, 5. — Moderni človek se tako rekoč igra s svojo bodočnostjo. Na eni strani dobesedno razmetava to, kar mu je narava v milijardah let pripravila, na drugi strani pa »draži vrage« kot je nekoč ocenil človekovo »igračkanje« z atomom in bakterijami. Da, človek se nevarno igra z bakterijami.

Na svetu je nekaj desetih velikih znanstvenih laboratorijev, v katerih se stotine in stotine, na tisoče znanstvenikov ukvarja s tem, da proučuje, vzgaja celo genetično spreminja drobnokivke, bakterije, ki jih praktično niti ne pozna. In če bi v enem izmed teh laboratorijev prišlo kdaj do kakega incidenta, bi to moglo pripeljati človeštvo v veliko nevarnost. Zaradi tega zadnje čase vidne znanstvene ustanove in posamezni znanstveniki opozarjajo svet pred nevarnostjo, ki bi jo »manipulirani« mikroorganizmi predstavljali, če bi »ušli iz epruveta«, ker da bi posledice tega lahko bile hujše od posledic atomske bombe.

V Združenih državah je 11 znanih ameriških biologov letos julija sporočilo, da začasno prekinjajo svoje zelo nevarne zadnje raziskave. Ameriška znanstvena akademija je izdala apel vsem znanstvenim ustanovam, naj prekinijo svoje poskuse v genetični tehniki, kot so imenovani razne »manipulacije« v kulturah drobnokivk. Britanski zdravstveni svet, ki je vedno podžgal in podpiral znanstvene raziskave na britanskih medicinskih ustanovah, sedaj odločno zahteva, da prenehajo raziskave na tem področju »bakterijske genetike«, ker da človek ne sme, pravijo riniti v »nevarno neznano bodočnost«. Britanska vlada pa je s svoje strani naročila slovitemu angleškemu znanstveniku lordu Ashbyju, naj začne raziskavo o teh nevarnostih.

Za kaj pravzaprav gre? Gre za razne raziskave v genetični bakteriji, za nekakšno »križanje« pri drobnokivkah, praktično za nekakšno ustvarjanje novih bacilov, za katere se ne ve, kaj bi povzročili na človeku, če bi prišli v stik z normalnim življenjem, če bi »ušli iz laboratorijev«.

Pri tem so se seveda našli tudi znanstveniki, ki mislijo drugače, znanstveniki, ki menijo, da bi bilo prekinjanje te znanstvene dejavnosti zgrešeno. Tem je ostro odgovoril pred nekaj dnevi predsednik britanskega združenja za napredke znanosti sir John Kendrew, ki je v svojem govoru pred člani združenja v Stirlingu na Škotskem rekel, da je nekakšen »ljubljenec« tovrstnih znanstvenikov drobnokivka »escherichia coli«, ki živi v človekovem drobovju. Glede te drobnokivke angleški znanstveniki menijo, da je zadeva zelo kočljiva. »Zamislimo si — je rekel dobesedno — da bi geni, ki proizvajajo raka, po pomoči prišli v sklop teh bakterij in bi jih po pomoči razširili. Koliko ljudi bi v tem primeru zbolelo za raka?« Da bi nevarnost ne morebitne »napake« bolj drastično prikazal, je rekel: »Leta 1939, ko jedrska znanost še ni bila tako razvita kot danes, smo laže predvidevali njeno možnost, nadaljnji razvoj jedrske fizike kot danes, ko že ne vemo, kaj se bo iz tega izcimilo. Isto velja za posledice prenosa genov z ene drobnokivke na drugo.«

Če je to raziskovanje, čisto znanstveno raziskovanje, tako nevarno, kot nam ga opisujejo kvalificirani britanski in ameriški znanstveniki, pomislimo kolikšna nevarnost se krije v tem včasile na videz znanstvenem raziskovalnem področju, če je to v službi — vojske, oziroma če se vsa ta znanost skriva pod nekakšno vojaško tajnostjo. V tem primeru se lahko človeštvo in ne le človeku, oziroma naciji pripeti kaj čudna katastrofa, ki v zgodovini nima primera.

Genetična tehnika, ali kot ji pravijo tudi genetično inženirstvo se da obrazložiti takole: določeni genetični zakoni ene drobnokivke se prenesejo na drugo drobnokivko. Ta »tehnik« temelji na izkušnjah in raziskavah dr. Paula Berga z univerze Stanford v Kaliforniji. Njemu je uspelo izolirati in nato »spojiti« ključne elemente dolgih molekularnih verižnih povezav, ki sestavljajo zgoraj omenjene genetične kodekse. To mu je uspelo pred dvema letoma.

Najprej so znanstveniki ta uspeh pozdravili. Nato pa so se ovedeli in spoznali, da dejansko proizvajajo povsem nove drobnokivke, nove bakterije, proti katerim v človeškem organizmu ni protiteles, kajti te bakterije človeškemu organizmu niso znane in nanje organizem ni pripravljen. Iz tega sledi, da bi človekov organizem, v trenutku, ko bi bil okužen s temi drobnokivkami, povsem odpovedal, kajti nanj ni bil in ne bi bil mogel biti pripravljen. Čeprav je med znanstveniki bolj malo tistih, ki se odločno upirajo tovrstni znanstveni dejavnosti, je bilo vendarle rečeno, da naj bi znanstvene publikacije ne objavljale rezultatov teh raziskav, ker bi se s tem na eni strani onemogočilo propagiranje in širjenje teh nevarnih formul in odkritij, na drugi strani pa bi tudi znanstveniki, ki se s tem neposredno ukvarjajo, prenehali s svojo dejavnostjo, ker bi pač bili izolirani.

Ne glede na to, do kdaj bo ta polemika privedla, drži, da se človek pogosto že preveč nevarno igra s samim seboj, oziroma s svojo bodočnostjo.

V Avstraliji začenjajo okušati brezposelnost

SYDNEY, 5. — Avstralija, ki brezposelnosti skoraj ni poznala, celo ne v času najhujših krize v letih 1929-1932, se začinja otepati tega lala, ki kaže, da se je komaj začelo. Po najnovejših podatkih avstralskega ministrstva za delo, so konec julija imeli 108.000 brezposelnih. Na ministrstvu ter v sindikalnih organizacijah so to sicer pričakovali, vendar pa ne v tolikšni meri. Vtem ko ministrstvo za delo še ni sporočilo števila brezposelnih konec avgusta, se v sindikalnih krogih že govori, da se bo število ljudi brez dela povečalo na 200.000, kar je več kot so računali največji pesimisti. Čeprav se števila ne zdi tako visoka, v naših merilih, je to vendarle 2,5 vse avstralske delovne sile.

Revija »Quattrosoldi« zamenjala založnika

MILAN, 5. — Delniška družba »Ediquattro« iz Milana je odkupila od delniške družbe »Editoriale Domus« revijo »Quattrosoldi«. Revija, ki jo dobila novo zunanjo obliko, bo spet izšla 15. septembra. Njen direktor bo Carlo Martino, ki mu bo v oporo Enzo Biagi.

V upravnem svetu družbe »Ediquattro« so predsednik dr. Renzo Polverini, odvetnik Giorgio Inzeri iz Trsta, inž. Marco Borrelli ter dr. Marco Drago iz družbe De Agostini ter odv. Cesare Rimini iz Milana.

RADIO VIZIJA

PETEK, 6. SEPTEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 Program za mladino: POČITNICE NA GALEBJEM OTOKU Deseta epizoda nizanke po romanu Astrid Lindgreenove

19.05 BOLEK IN LOLEK

19.15 ŠPORTNI DNEVNIK Ital. kronike in Vremenska slika

20.00 DNEVNIK

20.40 Srečanja 1974: ENO URO S KINGOM VIDORJEM Rodil sem se istega dne, ko se je rodil film in skupaj sva rasla in skupaj živela», je rekel King Vidor, ki je prav gotovo ena največjih osebnosti v filmski umetnosti. King Vidor se je rodil v Teksasu, vendar je že v otroških letih prišel v Kalifornijo in se loteval vsega, kar je bilo povezano s kinematografijo in tako je prišel tudi do režije. Njegov prvi film nosi letnico 1925. Gre za »Veliko paradso«, v katerem igra glavno vlogo John Gilbert. Pravijo, da je to eno klasičnih del nemega filma. Tri leta pozneje je napravil film »Množica«, ki ga smatrajo za Vidorjev umotvor. V tem filmu Vidor opisuje »nekoga«, začne od njegovih otroških let do mladeniških let, ko se začne borba za obstanek. Prvič je bil v filmu upodobljen »nekdo«, torej preprosta oseba ne pa heroj. Zgodba se konča tragično, kar je tudi v nasprotju s tedanjim »mood«, ko se vedno in vsaka zgodba končala lepo. Italijanski režiser in umetnik Vittorio de Sica je nekoč rekel, da je bil prav film »Množica« tisti, ki ga je navedel k neorealizmu. Vidor je nato napravil celo vrsto filmov, velikih del, toda o tem bomo kaj več zvedeli nocoj od Carla Mazzarela, ki je Vidorja obiskal v njegovi vili v Hollywoodu

21.40 SIM SALABIM Gre za oddajo, ki jo vodi znani rokočitar Silvan. V oddaji bodo sodelovali še Evelyn Hanack, Marc Rony ter ansambel »Les Humphries Singers«. Nocoj bo na vrsti drugo nadaljevanje

23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

16.50 EVROPSKO PRVENSTVO V LAHKI ATLETIKI Prenos v evroviziji iz Rima

20.30 DNEVNIK

21.00 I MARITI Delo je napisal Achille Torelli, režiral pa ga je Antonio Calenda. V glavnih vlogah nastopajo Nino Castelnuovo, Gino Marignola, Claudia Giannotti, Stefania Casini, Lodovico Modugno, Elsa Merlini, Angela Luce, Silvia Monelli, Gennaro di Napoli, Massimo Foschi, Vittorio Vittori itd. Delo »I mariti« se loteva problemov družbe v razvoju, se po sebi problemov italijanske družbe po preporodu. Tedanja aristokracija mora popuščati, ker se začneta uveljavljati meščanstvo. V družinskem okoliščini pa se tudi ženska začneta emancipirati in premaguje pri tem določene predsodke preteklosti.

V plemeniti družini D'Errera prihajajo do izraza vsi momenti. Starša sta tipična predstavnika stare aristokracije. Njuni otroci pa ubirajo nova pota. Hči Emma se poroči z odvetnikom Fabiom Regolijem, njena sestra Giulia postane žena ne preveč zgledega hkrati pa ljubosumnega Teodora. Sin Alfredo ima dokaj liberalistične koncepte in bi ne zaželel dobre Sofije. V takšnem okoliščini je logično, da prihaja do nasprotij, sporov, pomirjenj in tudi veselja, kar pač niso vsakdanje življenje

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

16.50 EVROPSKO PRVENSTVO V LAHKI ATLETIKI Prenos v evroviziji iz Rima

19.05 OBZORNIK

19.20 Oddaje iz serije Bistrotiki: »OGENJ«

19.55 ANSAMBEL VILJA PETRICA Po daljšem premoru so tehniki ljubljanske televizije ponovno poslali oddajo z vizami Vilja Petrice. Dobrsen del teh novih skladb pozna menda že vsak Slovenec, ki posluša radijske spore, morda pa ima doma tudi plošče ali kasete s Petricevimi motivi. Sedaj pa bo tudi ljubljanska televizija dajala tudi z vizualno spremljavo. Z novim repertoarom avtom so tehniki TV obiskali Gorenjsko in sicer vasico Krnica pri Gorjah

Korbo bo pozivajo gledalce oddajo, bo opazil zanimiv »trik« pri snemanju ansambel, ki nastopa v tradicionalni zasedbi, je stal pred velikim modrim zaslonom, tri kamere pa so lovile lepe barvne motive v bližini in okolici. Elektronsko pa sta sliki tako spojeni, da je ansambel zdaj ob vodi, drugi sredi vasi, tretji med cvetjem, četrti v hribih itd.

Oddaja s Petricevimi motivi je pripravil Marjan Stare

20.45 RISANKA

21.00 DNEVNIK

21.40 MENIH IZ MONZE Italijanski celovečerni film, ki ga je režiral Sergio Corbucci, v glavnih vlogah pa nastopajo Totò, Nino Taranto, Ermanno Macario, Lisa Gastoni, Moira Orfei, Adriano Celentano in Don Backy.

Menih iz Monze je vesela zgodba o ubogem Pasqualu, ki je tako reven, da ne more plačati svojih dolgov. Izvija se na vse mogoče načine in prav mu pride celo meniška kuta. Zaradi tega zaide tudi v kočljive situacije, iz katerih se pa vedno kar dobro izmaže. Vse skupaj je prepleteno tudi z ljubezensko zgodbo, ne manjka bodic na račun socialnih krivic, pa čeprav je dogajanje postavljeno v že davno 17. stoletje. Logično, da ima pri tem zabavnem filmu glavno besedo italijanski komik Totò, ki mu pri tem pomagajo še Taranto, Macario in drugi

23.20 DNEVNIK

23.35 EVROPSKO PRVENSTVO V LAHKI ATLETIKI Prenos v evroviziji iz Rima

16.50 EVROPSKO PRVENSTVO V LAHKI ATLETIKI Prenos v evroviziji iz Rima

21.00 Otroški kotiček: risanke

21.15 DNEVNIK

21.35 »REGISTRATURI« Peto nadaljevanje dramatisiranega romana

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila: 10.05-11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.10 Na počitnice; 19.20 Jazbovska glasba; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarski in delo; 20.50 Vokalno instrumentalni koncert; 21.30 V plesnem koraku.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila: 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutrjanja glasba; 9.30 Glasba in nasvet; 11.45 Pisan glasbeni spored; 12.00 Glasba po željah; 15.00 Tretja stran; 16.00 Glasbeni program; 17.15 Poskočene; 17.40 Vrstijo se peveci; 18.00 Topsis-pops; 18.45 Kulturna panorama; 19.00 Glasbeni koktajl; 20.00 Naši pevski zbori; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 22.15 Orkester Mancini; 22.30 Simf. koncert; 23.35 Sodobni ritmi.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila: 6.30 in 7.10 Jutrjanja glasba; 8.30 Jutrjanje poveske; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Izbran koncert; 12.10 Četrty spored; 13.20 Strnjena komedija; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.00 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna, operna in simfonična glasba; 18.40 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki; 19.30 Stare in nove pesmi; 20.00 Milanski koncert; 21.30 Orkester; 22.00 Nove ital. poveske; 22.20 Ponovno na sporedu z Mino.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila: 7.40 Lahka glasba; 8.40

Kako in zakaj?: 8.55 Melodrama: 9.30 Radijska nadaljevanja; 9.45 Pesem za vsakogar; 12.40 »Alto gradimost«; 13.00 Hit parade; 13.35 Dva komika; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Nemožni intervjuji; Montezuma; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 16.40-17.40 »Alto gradimost«; 18.35 Kratka zgodovina ital. popevke; 19.55 Plošče; 21.20 Dva komika; 22.50 Glasbe v noči.

III. PROGRAM

8.25 Jutrjanji koncert; 9.30 Koncert za začetek; 10.30 Lisztove skladbe; 11.40 Komorna glasba; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 14.30 Dirigirja Toscanini; 19.20 Polifonska glasba; 16.00 Portret avtorja; Faure; 17.10 Mozartove simfonije; 18.00 Večerna disko teka; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Izvor in evolucija vesolja.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Radijska šola; Solski zvonec in zlata piščica; 10.30 S pesmijo po Jugoslaviji; 11.15 Uganite, pa vam zaigramo; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Domači ansambli; 14.30 Priporočila vam...; 15.10 Otroški zbor RTV Ljubljana; 16.30 Naska nadaljevanja; 15.00 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna, operna in simfonična glasba; 18.40 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki; 19.30 Stare in nove pesmi; 20.00 Milanski koncert; 21.30 Orkester; 22.00 Nove ital. poveske; 22.20 Ponovno na sporedu z Mino.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila: 7.40 Lahka glasba; 8.40

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

NA EP V RIMU

PO VČERAJŠNJEM DNEVU POČITKA
DANES ATLETI ZOPET NA STARTU

Presenetljiva Finska - Pomlajena ekipa NDR - Polemike zaradi Fiasconarovega teka

RIM, 5. — Mnoгим atletom se je odlično prilagajal četrti počitek. Izbrali so ga za rekreacijo in tudi za trening. Prvenstvo se ni dalo polovice vseh pravkar in v prihodnjih dneh se utesnejo na lestvici kolajne precej spremeniti.

Sovjetska zveza se doslej najmočnejša. Poleg 5 zlatih kolajne je nekaj prvih mest izgubila prav za malo. Največje presenečenje pa predstavlja Finska z že tremi zmagami.

NAŠI FAVORITI

Skok s palico
SR: Seagren (ZDA) 5,63
ER: Isaksson (Švedska) 5,59
EP 1971: Nordwig (NDR) 5,50

Brez favoritov po odstopu Nrdwiga. Med favorite spadajo najprej Poljaki in Sovjeti, ki razpolagajo s homogenimi ekipami. Na startu bo sta tudi Isaksson in Tracaneli, skakalca, ki nista navajena dolgih tekmovalj. Dionisi je prijavljen, vendar ga gotovo ne bo na startu. Drugi Italijan Fraquelli pride lahko kje do 5,20, višje pa bolj težko. Za znatno pride v pošto meden samo še Fines Kalliomäki. Srečen trenutek franske atletike predstavlja sedaj prav strošilo na vsaki tekmi. Kalliomäki utegne danes preskočiti tudi 5,50 m.

Predvideni vrstni red:
1. Kalliomäki (Finska)
2. Kiiskun (SZ)
3. Sluicarski (Poljska)
Disk ženske

SR in ER: Melnik (SZ) 69,90
EP 1971: Melnik (SZ) 64,22

Po zaslugi Bolgarke Vergove vsaj pričakovanje izenačenja tekmovalja. Poldrugi meter prednosti, katerega ima Melnikova, ni veliko. Več zaganja daje njena zanesljivost, ki je večkrat povezana tudi s svetovnim rekordom. Izenačenost bi bilo tekmovalje na nižji tehnični ravni, če pa bo Melnikova že v prvem metu dosegla preko 69 ali celo 70 m, bo vsega konec. V lažji zamudi izjedata Rumunka Menis in Nemka Hinzmann. Med prvo in peto utegne biti razlika kakih 5-6 metrov.

Predvideni vrstni red:
1. Melnik (SZ)
2. Vergova (Bolgarija)
3. Menis (Rumunija)
Met krogle moški

SR: Feuerbach (ZDA) 21,82
ER: Barisnikov (SZ) 21,70
EP 1971: Briesenick (NDR) 21,08

Za to pomanjkanje veliko pričakovanje. Predvsem iz tehnične vidika, ker uporablja sveži evropski rekord Barisnikov svojstven slog z obratom. Tudi skromnejša ponovitev rekorda bi že pomenila zlato. V nevarnosti bo morda tudi svetovni rekord. Tekmovalje bodo verjetno odločili že meti prve serije. Se nekaj imen pride v poštev za prva mesta. Najprej Anglez Capes, ki je najbolj zanesljiv, nato še Briesenick in Reichenbach. Poljski hulaig Komar se je začasno pobotal s pravico in bo tekmoval v najboljši formi.

Predvideni vrstni red:
1. Capes (Vel. Brit.)
2. Komar (Poljska)
3. Barisnikov (SZ)
200 m moški

SR: Smith (ZDA) 19,78
ER: Borzov (SZ) 20,70
EP 1971: Borzov (SZ) 20,73

Odstop Borzova smatrajo vsi za presenetljiv. Sovjeti pa so že ob prihodu omenjali možnost nastopa

Finci imajo še nekaj panog, kjer se lahko uvrstijo na prva mesta. NDR je že ob prihodu poudarila, da je ekipa močno pomlajena. Res so Nemci v zamudi na lestvici ko-

DANAŠNJI SPORED

9.00 — 100 m M (deteroboj)
10.00 — daljina M (deteroboj)
11.30 — krogla M (deteroboj)
11.30 — krogla M (deteroboj)
14.00 — palica (finale)
17.00 — 200 m M (polfinale)
17.20 — 200 m M (polfinale)
17.30 — krogla M (finale)
17.40 — 100 m M (polfinale)
17.50 — daljina M (deteroboj)
18.00 — 1500 m M (predteki)
18.35 — 110 m ovire (predteki)
19.45 — 1500 m M (predteki)
20.00 — 200 m M (finale)
20.10 — 5000 m (predteki)
20.20 — 400 m M (deteroboj)

samo na 100 m in štafeti. Imeti hočejo prvaka povsem spočtega za štafeto. Mennej je s tem odprta pot do zmage. Delno ga lahko ogrozi Nemci Ommer, Hoffmeister in Bombach, Nijar nevaren izgleda Francoz Cherrier.

Predvideni vrstni red:

1. Mennea (Italija)
2. Ommer (ZRN)
3. Bombach (NDR)
200 m ženske

SR in ER: Szewinska (Polj.) 22,70
EP 1971: Stecher (NDR) 22,70
Ponovitev teka na 100 metrov. Stecherjeva je nesporno najhitrejša na startu, v drugi polovici pa ji sedaj manjka sproščenost. Irena Szewinska zato z večjim zaupanjem pričakuje finale. Primer zase je postala finska predstavnik Puriainen, ki dosega dobre čase v predtekih, v finalu pa se na startu zme. Kandidatnje za kolajne so še Kandarr, Maletzki, Sidorova in Mašalova.

Predvideni vrstni red:

1. Szewinska (Poljska)
2. Stecher (NDR)
3. Maletzki (NDR)

14. dodatek: 1. Stecher (NDR)

JUGOSLOVANI: JUTRI ZADNJI NASTOP V ŠTAFETI

Izpolnjene tri četrtine načrta

Kolajne Sušnja, Stekića in Urbančičeve pričakovane
Razočaranja: Pavličić, Alebić - Presenečenje: Galušić

Skrbno izbrana in maloštevilna jugoslovanska atletska reprezentanca je v Rimu skoraj v celoti končala s tekmovalji. Danes bodo »plavalci« laskali sledili tekmovaljem kot navadni gledalci, jutri pa čaka štiri tekače še štafeta 4x400 m, ki bo verjetno uvrstitev v finale, ki bo v nedeljo kot zadnja panoga programa pred prihodom maratoncev.

Zaradi pomanjkanja prostora smo v prejšnjih dneh večkrat izpustili rezultate, ki niso bili finalni. Danes izpolnjujemo za dokumentacijo to vrzel.

LUČIANO SUSANJ (800 m)
Predteki: 1. v svoji skupini s 1'48"4
2. v polfinalu s 1'47"2
1. v finalu s 1'44"1
(nov jugoslovanski rekord)
Zmaga, ki ne potrebuje nobenega komentarja. Morda nihče na tem prvenstvu ne bo postal prvak s tako prednostjo.

NENAD STEKIĆ (daljina)
V kvalifikacijah 7,67 m
2. v finalu s 8,05 m
Težave v kvalifikacijah, kot mno-

lajn in bodo ostali verjetno tudi do konca prvenstva. Njihovi načrti so usmerjeni na Montreal in resnost, s katero se lotevajo tega, spreminja sedanje slabše rezultate prej v obudovanje kot v kritiko.

Italijanska vrsta bo danes verjetno prišla do prvega zlata na 200 metrov. Italijani bodo danes tekmovali takole: Bettella (deseteroboj), De Boni (kladivo), Simeoni (višina ženske), Battaglia (100 m ovire), Fraquelli (palica), Mennea in Benedetti (200 m), Zarcone in Riga (1500 m), Castata, Liani, Butari (110 m ovire), Dorio, Pigni in Cruciani (1500 m ženske).

V italijanskem taboru se še vedno razpravlja, če je Fiasconaro na

Jugoslovanka Pavličićeva na PEA v Rimu ni izpolnila pričakovanih, tega, kar so pričakovali od nje v teku na 400 m, pa ni dosegla, ker je imela pred tekmovaljem hude želodčne bolečine

800 m ubral pravo pot s tem, da je silovito začel. Italijanska atletika se ob takih polemikah razbomota. Večina pravi, da bi moral teči drugače, Fiasconaro sam pa je v svoj tek povsem prepričan in trdi, da ni imel druge izbire, ker mu sedaj primanjkuje brzina za hitre rešitve. Prav ima Fiasconaro.

V nadaljevanju »Puntarjevega memorijala« je sinoči Olimpija premagala med člani Primorcem z 2:1, med naraščalniki pa je bil izid tekme Primorec - Breg neodločen 1:1.

Danes bo na sporedu ena sama tekma tega tekmovalja. Ob 20.30 se bosta na Proseku srečali enajsterici Aurisine in Vesne (člani).

3. DEŽELNE MLADINSKE IGRE

Najmlajši tekmovalci
naše dežele med seboj

Prvi del te prireditve bo v Vidmu

Tretje deželne mladinske igre se bodo pričele jutri v Vidmu. Udeležile se jih bodo štiri pokrajinske reprezentance, ki se bodo teden dni borile v raznih športnih disciplinah.

Sporod:

VIDEM (jutri, 7. sept.)
KOSARKA — ob 9.30 kvalifikacije. Moški bodo igrali v telovadnici CONI, ženske pa v Codoirici. Popoldne bodo finalne tekme.

ROKOMET — jutri kvalifikacije, popoldne finalne tekme.
STRELJANJE — tekmovalje se bodo pričela ob 10. uri.
NAMIZNI TENIS — tekme za ženske in moške se bodo pričele ob 9.30.

GORICA (nedelja, 8. sept.)
KOŠARKARSTVO — košarkarji bodo štartali ob 9.30 iz Ulice Leopardi. Proga bo dolga 30 km.

NOGOMET — kvalifikacijske tekme bodo že v soboto na novem igrišču v Moši. Finalne tekme bodo naslednjega dne v popoldanskih urah.

BES BOL - SOFTBOL — moški bodo igrali v Poljanu, ženske pa v Ronkah. Tudi ta kvalifikacijska srečanja bodo že v soboto, medtem ko bodo finalni naslednjega dne v popoldanskih urah.

MOD. PETEROBOJ

MOSKVA, 5. — Sovjet Vladimir Galatin je osvojil prvo mesto na 8. mladinskem SP v modernem peterboju. Galatin je zbral skupno 5302 točke. Drugi je bil njegov rojak Rusman (5184), tretji pa zastopnik ZDA Chea (5155). Italijan Daniele Masala se je uvrstil na odlično četrto mesto s 5111 točkami.

V skupni lestvici je bila prva SZ pred ZDA in ČSSR.

Med člani pa je osvojil prvo mesto Sovjet Lednev (5302), pred svojima rojakoma Šmelovom (5.206) in Onišenkom (5.150).

Med državami je bila 1. SZ pred Madžarsko in Romunijo.

NOGOMET

»Puntarjev memorial« na Proseku

Nezadovoljeni gledalci

Brežani brez možnosti za boljšo uvrstitev

Primorje — Zanja
PRIMORJE: Štoka, Blažina, Černjava, Cimolino, Suga, Vatta, Bernabaja, Tomizza, Bolčić, Race, Rustija, 12 Kopun, 13 Šegina.
ZARJA: Favento, R. Marc, D. Marc, Sameš, S. Križmančič, V. Križmančič, Žagar, Bon, Codognone, Ražem, Grahonja, 12 Turco, 13 Metlika.

STRELICA: v 20. min. Suga, v 42. min. Codognone. KOTI: 8:4.
SODNIK: Piani iz Gorice. Stranška sodnika: Leban in Beltrame iz Gorice. **GLEDALCEV:** 250.

V nezanimivi, včasih dolgočasni tekmi sta se enajsterici Primorja in Zarje razšli pri neodločenem izidu.

Po porazu s Primorcem so navijači pričakovali nekoliko več od Primorja, ki je še enkrat popolnoma odločevalo. Obramba je bila

negotova, sredina igrišča brez jasnih idej, napadalec neukinkovit. Res je, da je letos Primorje popolnoma obnovilo svoje vrste, vendar nekoliko več skupne igre bi lahko videli. Pri Primorju se je v tej tekmi deloma izkazal le Vatta.

Tudi Zarja je tokrat precej razočarala. Po lepi igri, ki so jo Bazovci pokazali proti Olimpiji, so proti Primorju popolnoma odpovedali. Že po nekaj minutah igre, čeprav jim je veter pihal v hrbet, je bila v vrstah Zarje vidna utrujenost. Ekipa je namreč v petih dneh odigrala tri tekme (Primorec, Olimpija, Primorje) in zato so nogogetaši odpovedali. Zarja je s težkočo gradila akcije, predložila so bili zgrešeni, igra pa je bila raztrgana.

Zato si lahko predstavljamo kako so potekale stvari na igrišču. Z ene strani utrujeno moštvo, ki nima moči, z druge pa ekipa brez jasnih idej, ki ne zmoro organizirati svoje igre. Gledalci, ki so se zbrali na tribunah, je predramil le lep gol Sugana v 20. min. igre. Kazalo je, da bodo Bazovci doživeli poraz. Po zadetku pa so Prosečani popustili. To je, seveda, Zarja izkoristila in tri minute pred koncem p.p. izenačila.

V nadaljevanju smo prisostvovali neorganiziranemu pritisku Primorja, ki niti s pomočjo vetra ni znal resno ogroziti vratarja Faventa, razen v 22. min. ko je Rustja dvakrat zaporedoma zadel vratnico. Minuto kasneje se je nudila Barnabi izredna priložnost, da podvoji, ko je sodnik pokazal na belo piko, zaradi očitne roke branilca Zarje v kazenskem prostoru. Toda tudi to priložnost je Primorje zapravilo; Šibak strel je Favento namreč z lahkoto odšel v kot.

Na svetovnem prvenstvu v Luzernu

Vse italijanske posadke
priveslale v polfinale

Tudi Jugoslavija bo imela v tem delu SP svoje zastopstvo

LUZERN, 5. — Italijanski veslaški šport je na dosedanem delu svetovnega moškega veslaškega prvenstva v Luzernu dosegel velik uspeh: kar šest posadk »azzurrov« se je namreč uvrstilo v polfinale. Tak uspeh presega vsa, tudi najbolj optimistična pričakovanja ljubiteljev italijanskega veslaškega športa.

Kot je znano sta se dve posadki uvrstili v polfinale neposredno že včeraj iz kvalifikacijskih voženj. Danes pa je uspel podoben podvig še preostali štirim v repešah, tako da bo nadaljevalo s tekmovaljem šest posadk, ki so bile prijavljene za to prireditve.

Italijani so v posameznih repešah veslali takole: v četvercu so bili v svoji skupini 3. v dvojcu »brez« 2. (za ČSSR), enako mesto je zasedel Ragazzi s skiffu, osmeje pa si je priveslaval 3. mesto.

Jugoslovani so bili najuspešnejši v dvojcu »brez«, kjer so osvojili v svojem repešahu prvo mesto, v četvercu »s« pa so bili drugi, medtem ko so v osmercu zasedli šele četrto mesto.

Jutri bodo imeli veslači dan počitka.

NOGOMET

Nizozemci v formi

STOCKHOLM, 5. — V prijateljskem srečanju v švedski prestolnici je Nizozemska kar s 5:1 (2:0) premagala švedsko reprezentanco.

VARSAVA, 5. — V prijateljski nogometni tekmi je Vzhodna Nemčija nepričakovano s 3:1 (2:1) premagala Poljsko. Za NDR so bili uspešni: Kurjuweit, Vogel in Dörner, za Poljsko pa je dosegel edini gol Lato.

DUNAJ, 5. — Avstrija je premagala nogometno reprezentanco Walesa s 2:1 (0:1) v okviru evropskega prvenstva.

OSLO, 5. — V tekmi veljavni za evropski pokal narodov je Norveška z 2:1 premagala Irsko. Po prvem polčasu je Irsko vodila z 1 proti 0.

BAZEL, 5. — V prijateljski mednarodni nogometni tekmi je Zahodna Nemčija z 2:1 (2:1) premagala Švicco. Gola za ZRN sta dala Cullman in Geyer, za domačine pa je bil uspešen Kudi Müller.

V 2. kolu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja za »Trofej Pieri« v F-JK so dosegli te izide:

Florentina — Triestina 2:1
Lazio — Torino 0:1
Vicenza — Vasatas 4:3
Olympique — Milan 0:0

KOŠARKA

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — Mlada košarkarska reprezentanca Beograda je v Pekingu v svoji prvi tekmi na turneji po LR Kitajski premagala reprezentanco glavnega mesta Kitajske z 92:72 (41:36). Beograjski košarkarji bodo igrali prihodnjo tekmo 7. septembra v Sanghaju z mladno reprezentanco tega mesta.

B. B.

Športno uredništvo Primorskega dnevnika

priredi v soboto, 28. septembra 1974, izlet v Zagreb na

NOGOMETNO TEKMO
JUGOSLAVIJA - ITALIJA

Prijavite se lahko za naslednji kombinaciji:

KOMBINACIJA ŠT. 1:

Odhod avtobusa ob 14. uri izpred sodišča na Foro Ulpiano v Trstu s prihodom v Zagreb okoli 16.30, prosto, nato ob 18. uri prevoz z avtobusi na stadion. Ob 19.00 začetek nogometne tekme Jugoslavija - Italija. Pol ure po končani tekmi odhod iz Zagreba s prihodom v Trst ob dveh ponoči.

Cena na osebo je 10.000 lir, v kar je všteta vožnja do Zagreba in nazaj, cestnina, oštevilčeni sedeži, imalica.

KOMBINACIJA ŠT. 2:

Odhod avtobusa ob 8.00 izpred sodišča v Trstu s prihodom v Zagreb ob 11.00. Ob 12.00 kosilo, popoldne prosto. Ob 18.00 prevoz z avtobusi na stadion. Ob 19.00 začetek nogometne tekme Jugoslavija - Italija in pol ure po končani tekmi odhod iz Zagreba s prihodom ob dveh ponoči. Cena na osebo je 13.000 lir, v kar je všteto potovanje iz Trsta v Zagreb in nazaj, cestnina, kosilo v Zagrebu in oštevilčeni sedeži.

V primeru zadostnega števila prijavljenih iz okolice, bo avtobus ob povratku zapeljal navijače v posamezne vasi.

OPOZORILO: Vsakdo, ki se namerava udeležiti izleta, mora imeti svoj potni list ali pa osebno izkaznico za vpis na skupni potni list. V tem primeru se doplača po 600 lir na osebo.

Vpisovanje se zaključuje nepreklicno v soboto, 7. septembra, ko zapade rok za plačilo že rezerviranih vstopnic.

Prijave sprejema turistični potovalni urad Aurora v Ul. Cicerone 4, telefon 29243, med 9.00 in 12.30 ter med 16.00 in 19.00. V soboto se prijave sprejemajo med 9.00 in 12.00.

odpusti in pozabili!

Simnu se je povesila čeljust in lovil je Kalarjevo roko: »Vse je pozabljeno, Luka, vse je pozabljeno! Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Množica je napravila prostor in z roko v roki sta prekorajčila prag gorske cerkve. Ves čas je Šimen ponavljal: »Vse je pozabljeno, vse je pozabljeno.« Luca pa je od nekod iz obleke potegnila molek ter premikala med prsti debele njegove jagode.

To je bila prva senzacija shoda na Gori. Druga je nastopila po maši. A bila je manj gniljiva in zame nečestna. Gorska cerkev je bila že v otroških letih vrhuncem mojim željam. In res, ko sem dobil prve bliščice, me je vlekla mati na malega šmartna dan na Goro. Težko sem hodil, žejno sem trpel, a vse je bilo pozabljeno, ko me je mati v cerkvi tik sebe imela. Veroval sem v nebesa in mislil sem, da sem tisti dan vsaj v prednebesih.

Globoko me je zanimala ob strani na zidu velika freska, kjer je gonil sv. Jurij konja proti velikemu zmaju. In ta zmaj — prava peklenška prikazen — je bila zame najpomembnejša točka. Še bolj sem ga občudoval kot devico, ki je ticala z zmajem ter kazala največjo grozo. To devico naj bi bil rešil sv. Jurij s svojim naskokom. Legenda sv. Jurija se je predstavljala torej v največji naivnosti, a v zlic temu zelo dobrodejni naivnosti.

Mogočeno konkurenco tej sliki pa je ustvarjal veliki oltar, na katerem je kraljevala Naša gospa z Gore. V zidu za oltarjem je bilo napravljeno okno iz rumenega stekla, in kadar je sonce zasijalo, je bilo videti Marijo, kakor bi se kopala v samem zlatu. Po moji takratni sodbi se sploh ni mglo na svetu kaj lepšega nahajati.

Ko je nato stopil pred oltar mašnik v srebrnem plašču, ko se je po božjem hramu kadila vonjava in so na koru zapele pevke, sem bil trdno prepričan, da biva v naši sredi

Bog in da bo njegova mati zdaj in zdaj stopila s trona, ki je bil obdan z rumenimi sončnimi žarki.

Tudi danes je bila cerkev polna. Na steni je še vedno reševal sv. Jurij svojo devico in na čeladi je še vedno nosil velika štrčuvca peresa. Tudi mati božja je kraljevala v svojem zlatu. Od oltarja so se kadile vonjave in na koru je pela Zganjarjeva Urša: »Ko v jasnem pasu primigljaj...« Kje pa so bili moji nekdanji občutki?

Sv. Jurij se mi je videl, da je slabo slikan, in devica ki jo je reševal, je imela pravzaprav obraz brez vsakega življenja. Mati božja v svojem rokokojem tronu je bila slabo izrezljana in ne prikriceže z barvnimi prevlečenca. Vrhu tega je bil nerodni cerkvenik ubil rumeno šipo v oknu, da se je videla luknja, ki je močno motila zlati svet okrog sv. Device. Zganjarjeva Urša pa se je včasih bolj drla nego pava.

Zalibog, da ni dano človeku, da bi ostal otrok vse svoje življenje!

Božjo besedo nam je tisti dan na Gori oznanjeval gospod Jakob, kaplan v Poljanah. Ko je stopil na prižnico, sem mislil, da ga ne bo nosila. Ker je bil dolg, sem se bal, da mora z glavo vzdigniti stredo nad seboj. Ali vse se je uredilo. Gospod Jakob je pričel množiči govoriti preprosto, naravno in lahko umljivo. Politika se takrat še ni mešala v cerkvene govore, zato je gospod kaplan o nji molčal. Razložil je kmetu, kako gospodarstvo zahteva, da se mu njičiva boljšaj od leta do leta, njegov večni blagor pa zopet zahteva, da se mu boljšaj duša od dne do dne. To misel je gospod Jakob tako čedno razpredel, da se je vse lepo ujemalo. Ko pa je pri koncu poudarjal, da se nam duša silno pobješča, če izženemo iz nje sovražnost, in da si človek priloži najlepši venec pri Bogu, če odpušči sovražniku, ki mu je delal krivico, je stal Šimen Skalar zbrani srenji pred duhom, in src se je polastilo globoko ginjenje. Doli pri vratih je na ženski strani nekaj vniknilo, ta vik se je takoj ponovil pred oltarjem in potlej v sredi: v hipu

je bilo ženstvo v joku. Dobro si oznanjeval božjo besedo, gošpod Jakob.

Po opravljeni sem čakal, da se je cerkev izpraznila. Ko sem stopil na sonce, so v stolpu še vedno nabijali, da je odmevalo od Blejskega in Mladega vrha. Pri Veharju se je že sekalo in pri štanjih je bilo že precej razpredaje.

Cerkvenik je imel ta dan nekako divjo gostilno, kjer si dobil juhe in kruha. Kdor ni imel sredstev, da bi šel k Posevčniku, ki je imel na Malenskem vrhu boljše in dražje gostilno, je osaj pri cerkveniku.

Na stopnicah pri mežnarju sta sedela Šimen in Luca. Med njima je stala široka in globoka posoda z juho, to se pravi, s krompom, po katerem so plaval redki cinkti masti. V to posodo je drobila Luca bel kruh. Te posode bi pri sedanjem slabotnem rodu štiri glave ne premagale, ona dva pa sta jo hitro izpraznila.

Luca me je zagledala in opazil sem takoj, da je v hudi zadregi, ker sta mi bila dolžnica, a sta vendar tako razkošno živeła. Nekaj se je opravičevala, a nisem ji dal govoriti. Sreča današnjega dne je nji in Simnu sijala raz obraz. Povem pa vam, kakor je bila grda, v tistem trenutku si mi je videla lepša od vas gosposkih žensk, in naj ste zavite v svilo in žamet!

Slovenska kmetica, še vedno te premalo spoštujemo! Podobna si muli, ki ogarana in odrgnjena vozari po andaluskem skalovju! Pridna si pri delu, vedno si v skrbeh, da bi se ne podrl kak vogel hiše, da bi mož preveč v pivnici ne znosil, da bi se otroci ne spridili. Malo imaš od življenja, uboga ti mučenica! A tvoja je vendar zasluga, da je tlačena in raztrgana slovenska domovina skupaj ostala. Te domovine prave steber si ti, slovenska kmetica, ki spiš navadno na slami in pod raztrgano odejo ter ješ, kar možu in otroku ostane! —

V bližini sta čakali Meta in Liza.

»Ali boš nama kaj kupil?« je vprašala zadnja sladko.

»To se ve!«

(Nadaljevanje sledi)

11.

IVAN TAVČAR:

CVETJE V JESENI

